

UCHWAŁA NR XXIX/232/2022
RADY GMINY ŚWINICE WARCKIE
z dnia 31 marca 2022 roku

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świnice Warckie na lata 2022 – 2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 i 583) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1 i 66), Rada Gminy Świnice Warckie uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świnice Warckie na lata 2022-2027, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świnice Warckie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2022 r.

Przewodnicząca Rady Gminy
Jeżak H.
Halina Jeżak

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWINICE WARCKIE NA
LATA 2022-2027

Opracowane przez:

Centrum Funduszy UE Sp. z o. o. Sp. k.

www.CentrumFunduszyUE.pl

Spis treści

1.	Wprowadzenie	5
2.	Podstawy prawne Strategii	7
3.	Uwarunkowania strategiczne i programowe	9
4.	Charakterystyka gminy Świnice Warckie i jej środowisko naturalne	14
4.1.	Rys historyczny	14
4.2.	Charakterystyka Gminy.....	15
4.3.	Środowisko i zasoby naturalne	17
5.	Wyniki badania ankietowego	20
5.1.	Metodologia	20
5.2.	Opis próby.....	20
5.3.	Wyniki badania	21
6.	Diagnoza problemów społecznych.....	31
6.1.	Analiza desk research	31
6.2.	Demografia	32
6.3.	Gospodarka.....	37
6.4.	Bezrobocie i rynek pracy - sytuacja i tendencja na lokalnym rynku pracy	40
6.5.	Zasoby i warunki mieszkaniowe	42
6.6.	Infrastruktura.....	43
6.7.	Edukacja.....	45
6.8.	Opieka zdrowotna	47
6.9.	Kultura	48
6.10.	Bezpieczeństwo publiczne	51
6.11.	Zasoby finansowe	53
7.	Główne problemy społeczne.....	55
7.1.	Ubóstwo.....	55
7.2.	Bezdomność.....	57
7.3.	Niepełnosprawność	58
7.4.	Przemoc w rodzinie	59
7.5.	Alkoholizm i narkomania	61
8.	Charakterystyka grup społecznych.....	62
9.	Pomoc społeczna- stan i możliwości	66
10.	Organizacje pozarządowe	71
11.	Analiza SWOT	72
12.	Misja.....	76

13.	Cele strategii	77
14.	Metody realizacji celów	102
15.	System wdrażania Strategii.....	104
	Spis tabel	105
	Spis wykresów	105
	Spis fotografii	106
	Wykaz map.....	106

1. Wprowadzenie

Polityka społeczna jest wyrazem racjonalnej działalności państwa i innych podmiotów. Zmierza ona do kształtowania godnych warunków życia i pracy, a także pozwala na budowanie odpowiednich i pożądaných struktur społecznych oraz stosunków społeczno-kulturowych. Takie działania służą sprawiedliwemu i efektywnemu zaspokajaniu potrzeb społeczeństwa.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest istotnym elementem prowadzenia polityki społecznej państwa. Stanowi ona podstawowe narzędzie służące realizacji celów społecznych. Dokument ten określa cele strategiczne operacyjne, a także kierunki podejmowanych działań, które przyczynią się do rozwiązania bieżących problemów społecznych.

Obowiązek opracowania strategii wynika z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który stanowi, że do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Strategia Rozwiązywanie Problemów Społecznych Gminy Świnice Warckie na lata 2022-2027 (zwana dalej Strategią) jest wieloletnim dokumentem programowym. Tworzenie zapisów strategii obejmuje szereg działań w ramach wielu dziedzin polityki społecznej. Należy pamiętać, iż odpowiednio przygotowany, opracowany oraz wdrożony dokument doprowadzić ma do rozwiązania problemów społecznych w Gminie.

Strategia stanowi szansę na zmobilizowanie oraz integrację sił wszystkich podmiotów działających w zakresie pomocy społecznej i innych bezpośrednio bądź pośrednio związanych z tym obszarem podmiotów. Ponadto dokument ten jest wymagany przez prawo i niezbędny do ubiegania się o fundusze zewnętrzne. Powyższe przesłanki powodują, że możliwe staje się zapobieganie, złagodzenie lub nawet całościowe rozwiązanie wielu problemów społecznych.

Współcześnie obserwuje się pogłębienie problemów społecznych. Dotyczą one głównie zwiększających się dysproporcji w sytuacji materialnej rodzin, ubóstwa. Stanowią również problemy związane z egzystencją osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych. Wyzwania stawiane są przed władzami samorządowymi oraz instytucjami pomocy społecznej realizującej działania na szczeblu lokalnym. Występowanie na danym terenie problemów społecznych bardzo często wpływa na odczuwanie jakości życia przez mieszkańców. Dlatego też wszystkie podmioty powinny dołożyć wszelkich starań, by zmniejszyć skalę ich występowania.

Niniejszy dokument strategiczny zawiera część wprowadzającą obejmującą wstęp, podstawy prawne Strategii oraz uwarunkowania strategiczne i programowe. Diagnoza stanowi drugą część dokumentu, zawiera wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców oraz uwarunkowania społeczne, gospodarcze i przestrzenne Gminy Świnice Warckie. Część programowa zawiera najważniejsze założenia polityki społecznej Gminy na lata 2022-2027. Wyznaczono misję, która była niezbędna do sformułowania celów strategicznych, operacyjnych oraz kierunków działań. Ponadto opisano system wdrażania założeń niniejszej Strategii, w tym zasady monitoringu oraz ewaluacji.

Należy nadmienić, iż realizacja Strategii to proces ciągły, który wymaga zaangażowania wielu podmiotów. Niniejszy dokument ma charakter otwarty, dlatego też zmiany mogą być na bieżąco wprowadzane wraz z pojawiającymi się przesłankami do ich wdrożenia. Władze będą musiały podejmować szybką reakcję na problemy pojawiające się wśród mieszkańców gminy Świnice Warckie, tak by przystosować działania i zminimalizować skutki.

2. Podstawy prawne Strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych opracowana została na podstawie obowiązującej Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, 2369, z 2021 r. poz. 794, 803, 1981.). Zapisy niniejszej ustawy wskazują, iż do obowiązkowych zadań własnych gminy należy: „opracowanie i realizacja gminnej i powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka” (art. 17.1. niniejszej Ustawy).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2027 jest kontynuacją dotychczasowo obowiązującej SRPS Gminy Świnice Warckie na lata 2016-2021, przyjętej uchwałą nr XI/86/2016 Rady Gminy Świnice Warckie z dnia 30 marca 2016 roku.

Problemy występujące na terenie Gminy warunkują konieczność korzystania z innych aktów prawnych, które regulują system pomocy społecznej. Mają one znaczący wpływ na konstruowanie niniejszego dokumentu, a także są istotne w rozwiązywaniu zadań o charakterze społecznym również w przyszłości. Akty prawne, które mają wpływ na treść i kształt niniejszej Strategii to:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawa z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- Ustawa z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- Ustawa z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;

- Ustawa z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- Ustawa z 24 kwietnia 2001 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

3. Uwarunkowania strategiczne i programowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świnice Warckie na lata 2022-2027 jest zgodna z dokumentami strategicznymi i programowymi, które opracowano na szczeblu globalnym, europejskim, krajowym i lokalnym. Analiza dokumentów różnego szczebla pozwala na bardziej efektywne dostosowywanie działań na poziomie gminnym.

Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030

Dokument został przyjęty jednogłośnie przez wszystkie 193 państwa członkowskie należące do Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ). Agenda określa 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju oraz związanych z nimi 169 zadań, które mają zostać osiągnięte przez świat do 2030 roku. Odnoszą się one do pięciu obszarów- ludzie, planeta, dobrobyt, pokój oraz partnerstwo. Działania zawarte w dokumencie koncentrują się m.in. na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego formach na całym świecie, wyeliminowaniu problemu głodu, a także dbałości o zdrowie, czy dobrej jakości edukacji.

Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030)

Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) jest kluczowym, obowiązującym dokumentem państwowym, który odnosi się do obszarów średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Dokument określa podstawowe cele, kierunki oraz uwarunkowania rozwoju kraju w czterech wymiarach- społecznym, regionalnym, gospodarczym i przestrzennym. SOR prezentuje nowy model rozwoju w oparciu o zasadę odpowiedzialnego rozwoju, zrównoważonego terytorialnie i społecznie. Bazuje on na indywidualnym potencjale terytorialnym podmiotów, innowacjach, inwestycjach, eksporcie oraz rozwoju. Założenia SOR wspierają sektory strategiczne, które uznawane są za potencjał polskiej gospodarki. Podstawowym wyzwaniem jest przebudowa modelu gospodarczego, w taki sposób, aby służył on całemu społeczeństwu. Głównym celem SOR jest „Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”. W Strategii wyszczególniono także cele szczegółowe:

1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną (obszary: Reindustrializacja, Rozwój innowacyjnych firm, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Kapitał dla rozwoju, Ekspansja zagraniczna);
2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony (obszary: Spójność społeczna, Rozwój zrównoważony terytorialnie);
3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu (obszary: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce, Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzane rozwojem, E-państwo, Finanse publiczne, Efektywność wykorzystania środków UE)¹.

Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2027

Program określa priorytety, na których skupią się fundusze. Jednym z celów, które bezpośrednio dotyczą sfery społecznej jest cel pn. „Włączenie i integracja społeczna”. W ramach tego celu realizowane będą działania skupiające się na aktywnej integracji osób będących w szczególnej sytuacji społeczno-zawodowej. Dotyczy to głównie osób i rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym, a także osób biernych zawodowo.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju- Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

Strategia określa główne trendy, wyzwania, a także przewidywane scenariusze rozwoju społeczno- gospodarczego kraju. Ponadto przedstawia kierunki przestrzennego zagospodarowania państwa, uwzględniając zasadę zrównoważonego rozwoju. Założenia dokumentu zorientowane są na przyszłość z perspektywą do roku 2030. Głównym celem jest poprawa jakości życia Polaków, który realizowany będzie poprzez skupienie się na trzech obszarach strategicznych:

- efektywność i sprawność Państwa;
- konkurencyjność i innowacyjność gospodarki;
- równoważenie potencjału rozwojowego regionów Polski.

¹ <https://www.gov.pl/>, (dostęp: 03.12.2021).

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) jest rozwinięciem dokumentu Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). KSRR jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Dokument określa sposób prowadzenia polityki regionalnej rekomendowanej regionom przez rząd. Zawiera m.in. ramy systemowe, zadania, dokumenty programowe, formy wsparcia, źródła finansowania czy sposób monitoringu i oceny efektów. Polityka regionalna w perspektywie do 2030 r. skupiona jest na zrównoważonym rozwoju Polski. Rozumie się przez to działania zmierzające do zmniejszenia dysproporcji w zakresie rozwoju społeczno- gospodarczego określonych obszarów. Założenia dokumentu pozwolą na rozwinięcie potencjału rozwojowego, a także na uzyskanie funkcji społeczno- gospodarczych.

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu (aktualizacja 2021–2027 polityka publiczna z perspektywą do roku 2030)

Celem głównym Programu jest redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne. Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu (KPPUiWS) ma również na celu urzeczywistnienie idei deinstytucjonalizacji w obszarze usług społecznych, poprzez wskazanie konkretnych działań i kierunków rozwoju. Priorytety KPPUiWS:

1. Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży;
2. Przeciwdziałanie bezdomności i wykluczeniu mieszkaniowemu;
3. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;
4. Instytucje pomocy społecznej oraz podmioty ekonomii społecznej – wsparcie dla osób i rodzin;
5. Integracja cudzoziemców – rozwój usług społecznych dla migrantów, w tym cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową oraz wsparcie integracji na rynku pracy.

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej. Ekonomia Solidarności Społecznej jest dokumentem o charakterze operacyjno- wdrożeniowym. Sformułowany cel główny brzmi: „Ekonomia społeczna i solidarna stanie się istotnym instrumentem aktywnej polityki społecznej, wsparcia rozwoju społecznego oraz lokalnego”. Realizowany będzie w oparciu o cztery cele szczegółowe:

1. Wspieranie trwałego partnerstwa podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej z samorządem terytorialnym w realizacji usług społecznych użyteczności publicznej oraz zadań publicznych w zakresie rozwoju lokalnego;
2. Zwiększenie liczby wysokiej jakości miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
3. Zwiększenie konkurencyjności podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej na rynku;
4. Upowszechnienie pozytywnych postaw wobec ekonomii społecznej i solidarnej.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 jest najważniejszym dokumentem samorządu województwa określającym wizję i cele polityki regionalnej w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym oraz działania niezbędne do ich osiągnięcia. Dokument określa trzy cele strategiczne, które są odpowiedzią na dynamicznie zmieniającą się sytuację oraz potrzeby mieszkańców:

1. Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka;
2. Obywatelskie społeczeństwo równych szans;
3. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń.

Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej Województwa Łódzkiego 2030

Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej Województwa Łódzkiego 2030 jest uzupełnieniem zapisów Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030. Dotyczy działań i kierunków podejmowanych w ramach obszaru społecznego. Za cel obrano

poprawę życia osób i rodzin, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej bądź społecznej i nie są w stanie pokonać barier za pomocą własnych środków czy zasobów. Ponadto dokument zwraca uwagę na wyrównywanie szans oraz zapobieganiu wykluczeniu społecznemu wszystkich mieszkańców regionu. Cel główny programu: Wsparcie stabilności i samodzielności rodziny oraz poprawa jakości i dostępności usług oraz infrastruktury systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej w województwie łódzkim. Będzie on realizowany w oparciu o cele szczegółowe:

1. Wzmacnianie potencjału i kompetencji rodziny;
2. Poprawa jakości systemu wsparcia rodziny;
3. Poprawa jakości i dostępności systemu pieczy zastępczej;
4. Zapewnienie środowiska rodzinnego dzieciom zakwalifikowanym do przysposobienia;
5. Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w realizacji zadań na rzecz wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Strategia Rozwoju Gminy Świnice Warckie na lata 2015-2024

Strategia Rozwoju Gminy Świnice Warckie na lata 2015-2024 jest dokumentem długofalowym. Stanowi podstawę do realizacji przedsięwzięć rozwojowych o charakterze społecznym i gospodarczym. Problematyka społeczna została ujęta w ramach celu „Mądrzy i aktywni mieszkańcy”. Zawiera diagnozę uwarunkowań społecznych, przestrzennych i gospodarczych Gminy, przedstawia cele oraz sposoby ich realizacji.

4. Charakterystyka gminy Świnice Warckie i jej środowisko naturalne

4.1. Rys historyczny

Według przeprowadzonych badań archeologicznych najwcześniej zaobserwowane ślady osadnictwa na terenach leżących obecnie w granicach powiatu łęczyckiego pochodzą ze środkowego paleolitu, czyli sprzed około 56 tysięcy lat.

Pierwsza wzmianka z 1301 roku dotyczy kościoła, parafii oraz wsi. Założycielem wsi był arcybiskup gnieźnieński Jakub Świnka. Od jego nazwiska pochodzi obecna nazwa miejscowości, która przez wieki ewoluowała i zmieniała się z biegiem lat. Pierwotnie nazywano ją Świnie, Śwince i Świńcze następnie przewinęły się Świeńce, Świeńcze, Swence, Świenie. Dopiero od 1757 roku występuje nazwa Świnice. Później dodano do nazwy wyraz Wartskie, które symbolizowały płynącą w okolicy rzekę Wartę oraz włączenie Świnic do powiatu warckiego. Po upływie czasu uproszczono pisownię likwidując literę "T", pozostawiając obecną nazwę Świnice Warckie. Prawa miejskie Świnice posiadały w latach 1388-1466.

Świnice w XV wieku były ośrodkiem dość okazałego kompleksu majątkowego. W wyniku działań rodzinnych, czy sprzedaży poszczególnych części wsi od drugiej połowy XV wieku kompleks zaczął chylić się ku upadkowi. Na początku XVII wieku Świnice stały się własnością szlachecką i na przestrzeni wieków właścicielami wsi byli między innymi: Chebdowie, Świnieccy i Karwowsy. Od 1680 roku istniała na terenie Świnic szkoła parafialna.

W roku 1807 Świnice weszły w skład gminy Zelgoszcz. XIX wiek charakteryzował się występowaniem poważnych pożarów- w 1828 roku spłonął m.in. kościół parafialny. W wyniku epidemii cholery w 1850 roku zanotowano znaczne straty w liczbie ludności. W tamtym okresie prężnie rozwijało się tutaj rolnictwo, a także związane bezpośrednio z nim rzemiosło oraz handel. Ponadto mieszkańcy zajmowali się tkactwem oraz płóciennictwem, co przyczyniło się do wzrostu znaczenia wsi na arenie lokalnej. Niestety

w Łodzi nastąpił znaczny rozwój produkcji przemysłowej, co doprowadziło do upadku tego rodzaju przedsiębiorczości na terenie Gminy.

Na przełomie XIX i XX wieku przez Świnice przebiegał komunikacyjny szlak handlowy w kierunku Łodzi. Powodowało to, iż we wsi bardzo często zatrzymywały się wozy kupieckie celem popasu, odpoczynku i spożycia posiłku. W 1917 roku założono Straż Ogniową Ochotniczą oraz Kółko Rolnicze. Rok później Świnice Warckie otrzymały status siedziby gminy Zelgoszcz. Dwudziestolecie międzywojenne upłynęło pod znakiem jarmarków, które przyciągały rolników, rzemieślników oraz kupców z okolicznych miejscowości. Niestety po II Wojnie Światowej jarmarki nie powróciły do lat swojej świetności i zanikły. Od lipca 1944 do stycznia 1945 roku istniał tutaj obóz pracy dla Polaków. Wykorzystywano ich przy robotach fortyfikacyjnych.

Po II Wojnie Światowej na terenie wsi wybudowano dom handlowy, spółdzielnię gminną, szkołę podstawową, urząd gminy, a także ośrodek zdrowia.

W 1937 roku Świnice Warckie utraciły status siedziby gminy Zelgoszcz. W 1954 na mocy zlikwidowania gmin wiejskich Świnice Warckie weszły w skład Gromadzkiej Rady Narodowej (Świnice Warckie, Piaski i Chwałborzyce). Taki podział został zlikwidowany 1 stycznia 1973 roku, wówczas Świnice Warckie otrzymały status gminy. Wówczas gmina Świnice Warckie liczyła 22 sołectwa. W latach 1975–1998 gmina administracyjnie należała do województwa konińskiego.

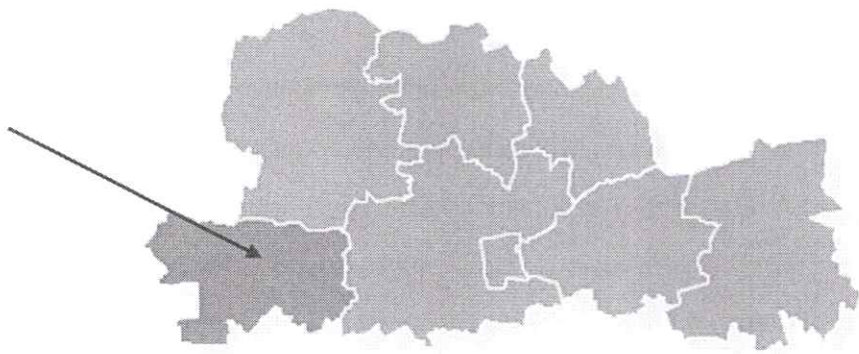
Herb Gminy Świnice Warckie został zatwierdzony jako godło gminy przez Radę Gminy w dniu 25 sierpnia 2005 roku. W polu czerwonym gotyckiej (hiszpańskiej) tarczy herbowej od głowicy czarna głowa dzika ze srebrnymi (białymi) szablami, a od podstawy niebieska rzeka w pas. Rzeka w herbie to Warta.

4.2. Charakterystyka Gminy

Gmina Świnice Warckie położona jest na terenie województwa łódzkiego (do 1998 roku w województwie konińskim), w południowo-zachodniej części obszaru powiatu łęczyckiego. Znajduje się w Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej, w Kotlinie Kolskiej. Graniczy od wschodu z gminą Łęczyca, od południa z gminą Wartkowice położoną w powiecie

poddębickim, od zachodu z gminą Dąbie z powiatu kolskiego i gminą Uniejów (powiat poddębicki), a od północy z gminą Grabów.

Mapa 1 Położenie Gminy Świnice Warckie

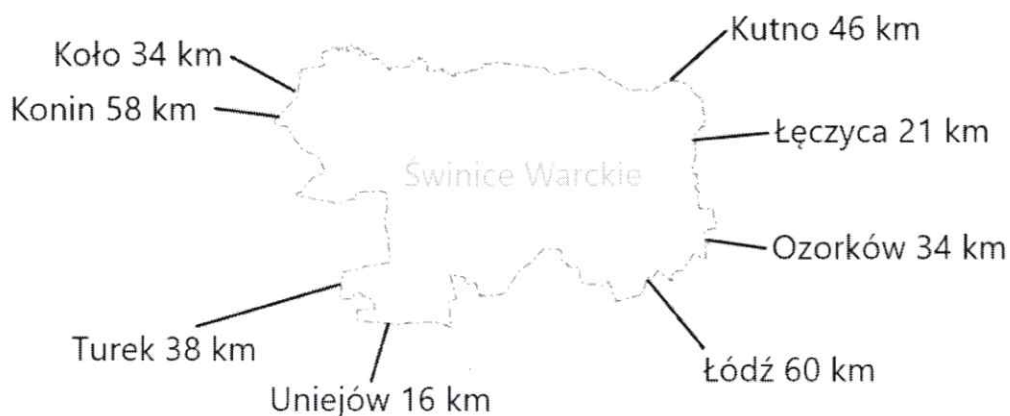

Źródło: <https://wybory2006.pkw.gov.pl/>, (dostęp: 06.12.2021).

Gmina zajmuje powierzchnię 93 km² (9 347 ha), co stanowi 12,03% powierzchni powiatu i 0,51% powierzchni województwa. Na koniec roku 2020 zamieszkała była przez 3 880 osób (7,87% ludności powiatu). Siedzibą władz gminy jest miejscowość Świnice Warckie.

Poniższa mapa wskazuje na odległość od poszczególnych ośrodków miejskich znajdujących się w niedalekim położeniu od gminy Świnice Warckie.

Mapa 2 Odległość Gminy od ośrodków miejskich

Źródło: Opracowanie własne.

Sieć osadniczą Gminy Świnice Warckie tworzy 30 miejscowości, które wchodzą w skład 22 sołectw. Poniższa tabela przedstawia wykaz sołectw pozostających w obrębie Gminy.

Tabela 1 Sieć osadnicza w gminie Świnice Warckie

LP	SOŁECTWO	POWIERZCHNIA
1	Bielawy	249 ha
2	Chorzepin	511 ha
3	Chwalborzyce	648 ha
4	Drozdów	774 ha
5	Głogowiec	233 ha
6	Grodzisko	270 ha
7	Gusin	315 ha
8	Kaznów	387 ha
9	Kosew	635 ha
10	Kozanki Podleśne	321 ha
11	Kraski	429 ha
12	Parski	516 ha
13	Piaski	268 ha
14	Podłęże	250 ha
15	Rogów	182 ha
16	Stemplew	691 ha
17	Świnice Warckie	263 ha
18	Świnice Warckie – Kolonia	263 ha
19	Tolów	243 ha
20	Władysławów	231 ha
21	Wola Świniecka	430 ha
22	Zbylczyce	1180 ha

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.bip.swinice.akcessnet.net/>, (dostęp: 06.12.2021).

Pozostałe miejscowości w gminie Świnice Warckie to Ładawy, Łyków, Podgórze, Polusin, Rydzyna, Strachów, Wyganów, Zimne.

4.3. Środowisko i zasoby naturalne

Według regionalizacji fizyczno- geograficznej J. Kondrackiego (Kondracki J., 1998, Geografia Regionalna Polski, PWN, Warszawa) gmina Świnice Warckie, leży na obszarze

Niziny Południowowielkopolskiej, zajmując nisko położone tereny Kotliny Kolskiej, lokalnego rozszerzenia Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej².

Ukształtowanie terenu jest mało zróżnicowane. Krajobraz został wykształcony głównie przez procesy peryglacjalno- denudacyjne, które stworzyły rozległe poziomy terasowe Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Obszar miejscami urozmaicony jest przez pola wydymowe, a rzadziej ostańce wysoczyznowe.

Klimat warunkowany jest ogólną cyrkulacją mas powietrza, które napływa głównie znan basenu Morza Śródziemnego, a także znan północnego Atlantyku. Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza gmina położona jest w obrębie regionu środkowopolskiego, reprezentującego obszar słabnących wpływów oceanicznych.

Gmina położona jest w całości w dorzeczu rzeki Ner. Płyynie ona północną oraz wschodnią częścią na skraju gminy. Rzeka jest kręta, miejscami występują malownicze zakola i starorzecza wypełnione wodą. Na obszarze gminy nie znajdują się większe, naturalne zbiorniki wodne. Pewne obszary Gminy zasobne są w różnej wielkości, płytkie, ale częściowo już zarośnięte doły potorfowe.

Powierzchnia Gminy wynosi 9 395 ha (93,95 km²), z tego użytki rolne zajmują 8 006 ha, użytki leśne oraz grunty zadrzewione 702 ha, grunty zabudowane i zurbanizowane 237 ha, wody 107 ha i nieużytki 336 ha. Struktura gruntów zdecydowanie wskazuje na rolniczy charakter Gminy, ponad 85% jej powierzchni stanowią użytki rolne. Gmina ma niski stopień zalesienia (7,5%), znacznie poniżej średniej dla Polski (29,2%). Uwagę zwraca dość niski udział gruntów zurbanizowanych i zabudowanych, zaledwie 2,5% powierzchni Gminy³.

Grunty leśne zajmują około 7% ogólnej powierzchni gminy. Natomiast udział zieleni niskiej rozległych łąk i torfowisk, skupionych głównie w dolinie Neru sięga 25%.

² Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świnice Warckie, (dostęp: 06.12.2021).

³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świnice Warckie, (dostęp 06.12.2021).

Główne kierunki koncentrują się na produkcji roślinnej (w tym zboża, ziemniaki, buraki cukrowe, uprawy przemysłowe, sadowniczo- szkółkarskie) oraz zwierzęcej (hodowla bydła i gęsi).

Na terenie gminy Świnice Warckie funkcjonują następujące przestrzenne formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu:
 - Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej;
- Obszar Natura 2000:
 - Pradolina Bzury-Neru;
 - Pradolina Warszawsko-Berlińska;
- Pomniki przyrody.

5. Wyniki badania ankietowego

5.1. Metodologia

Badanie ankietowe jest jednym z podstawowych metod wykorzystywanych w naukach społecznych. Jego zadaniem jest pozyskanie danych poprzez zadawanie pytań na podstawie sporządzonego kwestionariusza. Ankieter pozyskuje odpowiedzi od wybieranych w oparciu o odpowiednio dobieranych prób badawczych respondentów.

Badanie ankietowe przeprowadzono na zlecenie Gminy Świnice Warckie na potrzeby diagnozy sytuacji Gminy. Było to konieczne z uwagi na opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świnice Warckie na lata 2022-2027. Kwestionariusz ankiety został udostępniony w dniach od 16.11.2021 r. do 30.11.2021 r. na oficjalnej stronie Gminy Świnice Warckie. Formularz ankiety dostępny był również w formie papierowej w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnicach Warckich. Grupą docelową powyższego badania stanowili mieszkańcy szczególnie zainteresowani sytuacją społeczną Gminy.

5.2. Opis próby

Badanie ankietowe stanowi bardzo ważną część w pracy nad niniejszą Strategią, której istotną częścią jest diagnoza sytuacji Gminy Świnice Warckie, czyli określenie jej problemów jak i potencjałów. Zadaniem ankiety jest poznanie realnych potrzeb mieszkańców Gminy oraz ich opinii, uwag i sugestii na temat poziomu rozwoju, a w rezultacie – identyfikacja potencjału, barier oraz potrzeb rozwojowych istniejących na tym obszarze. Większość sformułowanych pytań dotyczyła wskazania dziedzin tematycznych najpilniejszych działań w obszarze jakości życia. Część z nich dotyczyła oceny dostępnej oferty pomocy dla różnych grup problemowych, jak i samej oceny pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie. Sześć ostatnich pytań to pytania metryczkowe mające na celu przybliżenie sylwetki respondenta (miejsce zamieszkania, płeć, wykształcenie, wiek, status, długość zamieszkania).

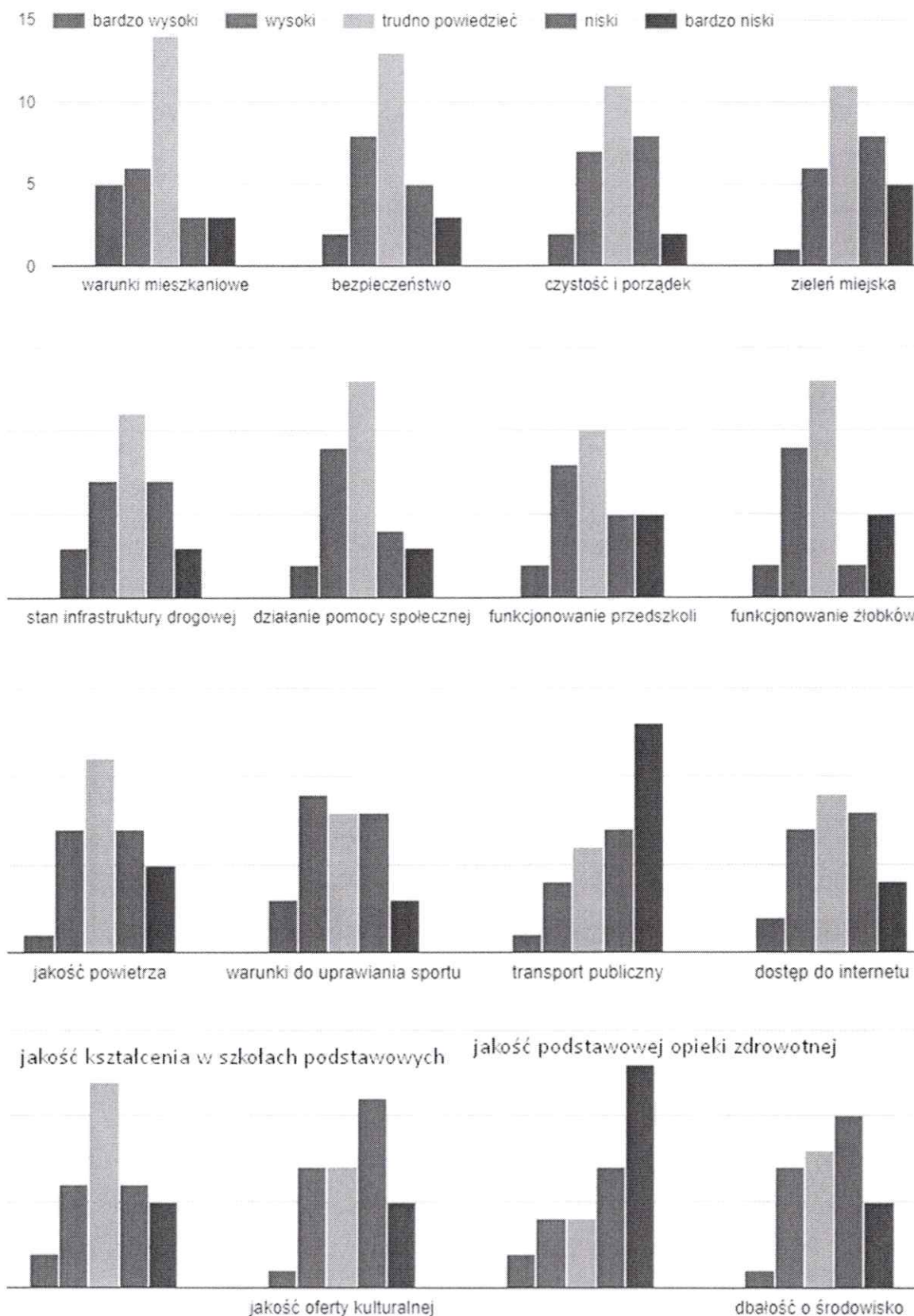
Należy zaznaczyć, że niektóre z zadanych pytań nie odnosiły się do kwestii zadań realizowanych przez samorząd terytorialny na poziomie gminy, ale także pozostających w gestii powiatu czy innych jednostek administracyjnych realizujących działania ważne z perspektywy mieszkańców. Tak ogólne podejście jest rezultatem podstawowego założenia badania, którego celem było kompleksowe spojrzenie na życie mieszkańców w określonym regionie zawężonym granicami administracyjnymi, a nie ocena stopnia wywiązywania się gminy z przypisanych jej zadań własnych.

5.3. Wyniki badania

Wyniki niniejszego badania były cennym źródłem informacji, dopełniającym istniejące zasoby wiedzy takie jak m. in. dane statystyczne na temat sytuacji w Gminie Świnice Warckie pozyskane za pośrednictwem GUS. Zebrane informacje z badania ankietowego zostały wykorzystane w pracach nad niniejszą Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świnice Warckie. Dokument strategiczny ma nakreślić najważniejsze cele, priorytety oraz kierunki działań, do których Gmina będzie dążyć w perspektywie lat 2022-2027.

W badaniu wzięło udział 31 respondentów, czyli ok. 0,8% obecnego ogółu mieszkańców Gminy Świnice Warckie. Według danych udostępnionych przez GUS, liczebność mieszkańców w grudniu 2020 r. wynosiła 3 880 osoby. Do analizy statystycznej zakwalifikowano wszystkie kwestionariusze. Poniżej przedstawiono szczegółowe wyniki badania ankietowego w ujęciu statystycznym.

Wykres 1 Poziom zadowolenia z poszczególnych aspektów życia mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne.

Jak wynika z powyższych wykresów większość respondentów wskazywała, że trudno jest jej określić poziom zadowolenia w poszczególnych aspektach życia. Jednie największa liczba głosów dotyczyła kwestii transportu publicznego, dostępu do usług dla seniorów oraz dostępu do usług. Grupa respondentów wskazała na bardzo niski poziom zadowolenia.

Przy wskazaniu maksymalnie 5 dziedzin tematycznych, w których należy podjąć najpilniejsze działania w obszarze jakości życia w Gminie respondenci najwięcej głosów oddawali na:

- zasoby mieszkaniowe (61,3%);
- standardy dostępności (np. architektoniczne, transportowe, cyfrowe) dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami (61,3%);
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w gminie (38,7%);
- ochrona powietrza (38,7%).

Wykres 2 Największe problemy społeczne występujące w Gminie wg respondentów (przy trzech możliwych odpowiedziach)

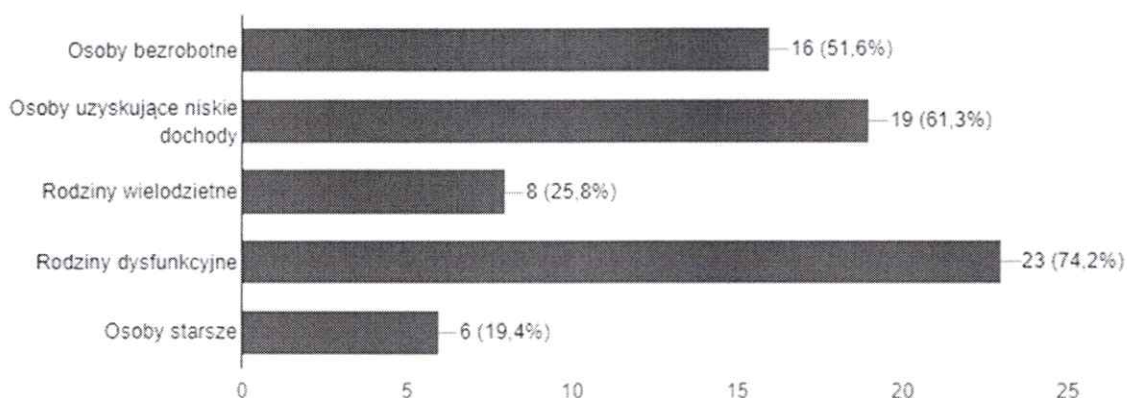

Źródło: Opracowanie własne.

Alkoholizm, emigracja młodych osób i bezrobocie są najczęstszą wskazywaną odpowiedzią, jeśli chodzi o największe problemy społeczne występujące w Gminie.

67,7% respondentów zaznaczyła, że osoby o niskich dochodach mogą być najbardziej narażone na ubóstwo w Gminie. Kolejnym wskazaniem były osoby starsze (54,8%) i osoby uzależnione (41,9%).

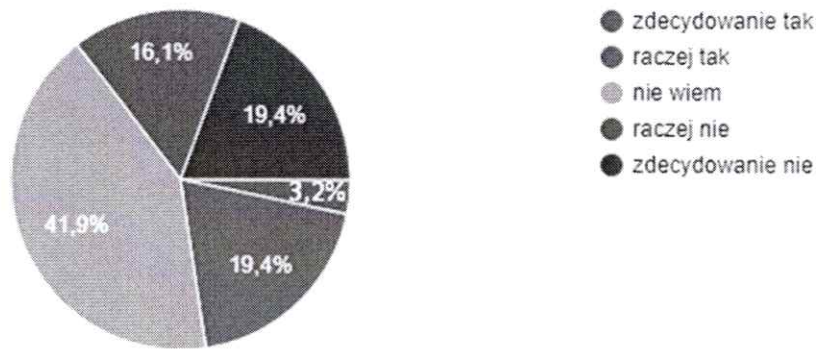
Wykres 3 Osoby najbardziej zagrożone problemem uzależnień w Gminie według respondentów

Źródło: Opracowanie własne.

Jak wskazuje poniższy wykres ponad 40% respondentów najczęściej wskazywało odpowiedź „nie wiem” jeśli chodzi o temat oferty pomocy osobom uzależnionym realizowanym w gminie.

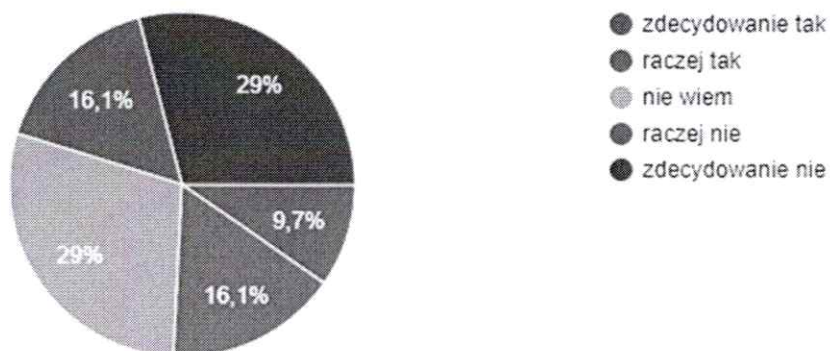
Wykres 4 Czy oferta pomocy osobom uzależnionym (konsultacyjna, terapeutyczna, lecznicza) realizowana w gminie jest wystarczająca?

Źródło: Opracowanie własne.

Poniższy wykres prezentuje zestawienie odpowiedzi mieszkańców Gminy Świnice Warckie odnośnie pomocy osobom starszym. Respondenci mieli określić czy pomoc we wspomnianym zakresie jest wystarczająca. Największa liczba odpowiedzi udzielonych przez respondentów rozkłada się pomiędzy odpowiedzią „nie wiem” i „zdecydowanie nie”.

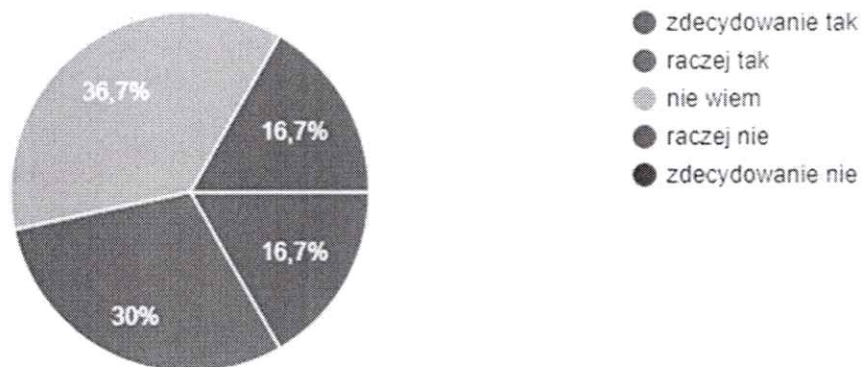
Wykres 5 Czy oferta pomocy osobom starszym (opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze) jest wystarczająca?

Źródło: Opracowanie własne.

Jak pokazuje poniższy wykres najczęściej udzielaną odpowiedzią wśród ankietowanych była odpowiedź „nie wiem” (36,7%).

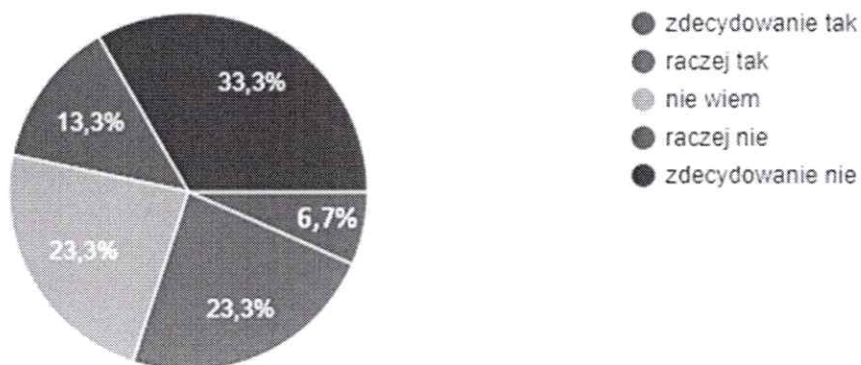
Wykres 6 Czy osoby niepełnosprawne są akceptowane w środowisku lokalnym?

Źródło: Opracowanie własne.

Przeważająca liczba respondentów odpowiadała, że oferta pomocy wobec osób niepełnosprawnych jest zdecydowanie niewystarczająca dla tej grupy mieszkańców (zob. poniższy wykres).

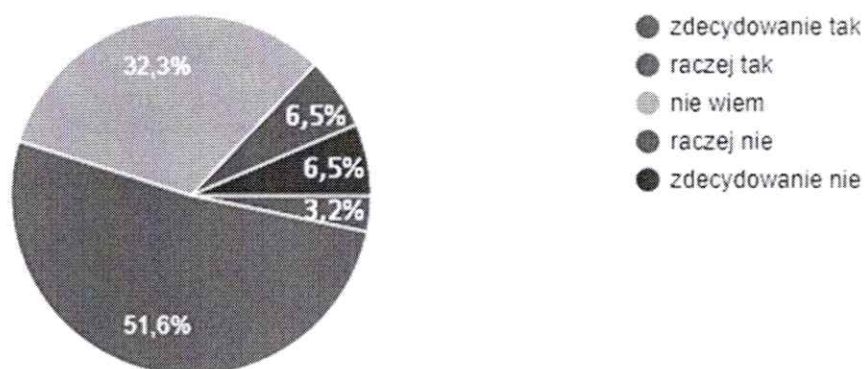
Wykres 7 Czy oferta pomocy osobom niepełnosprawnym (m.in. dostęp do placówek rehabilitacyjnych) jest wystarczająca?

Źródło: Opracowanie własne.

51,6% respondentów wskazuje, że w rodzinach zamieszkujących na terenie Gminy Świnice Warckie istnieje zjawisko przemocy.

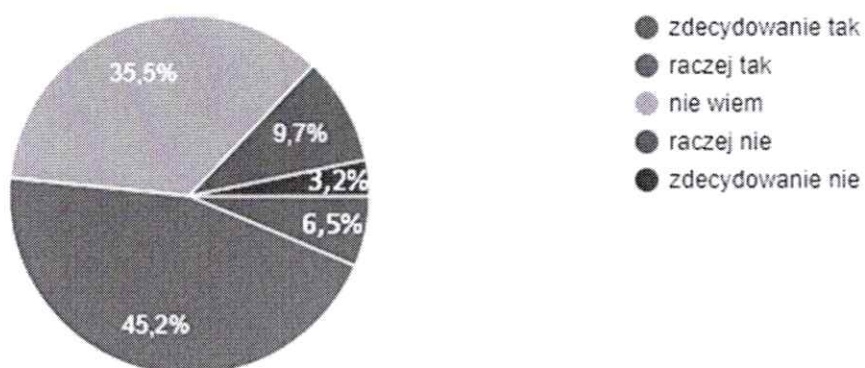
Wykres 8 Czy według Pani/Pana oceny w rodzinach zamieszkujących na terenie Gminy istnieje zjawisko przemocy?

Źródło: Opracowanie własne.

Znaczna grupa respondentów wskazuje, że na terenie Gminy istnieje duży problem chorób psychicznych (zob. poniższy wykres).

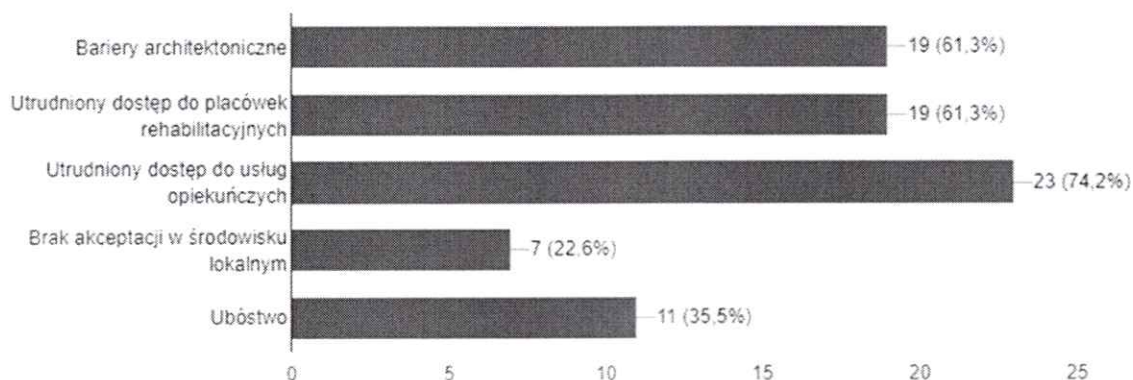
Wykres 9 Czy na terenie Gminy istnieje duży problem chorób psychicznych?

Źródło: Opracowanie własne.

Utrudniony dostęp do usług opiekuńczych stanowi dominujący problem społeczny najczęściej dotykający osoby niepełnosprawne w Gminie według ankietowanych (zob. poniższy wykres).

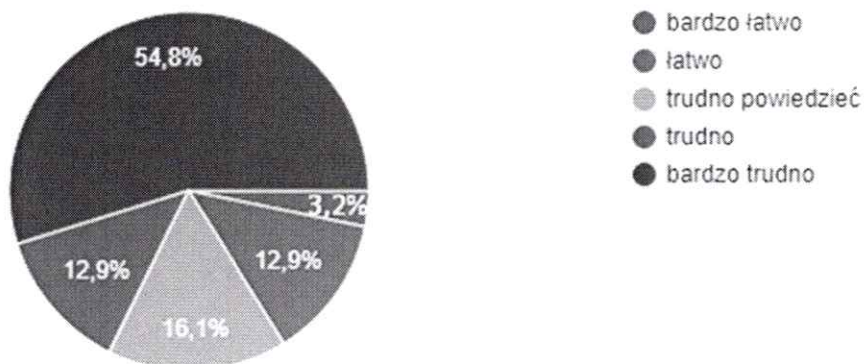
Wykres 10 Jakie problemy społeczne najczęściej dotykają osoby niepełnosprawne w Państwie Gminie? Maksymalnie 3 odpowiedzi)

Źródło: Opracowanie własne.

Ponad połowa mieszkańców biorących udział w ankiecie zadeklarowała, że na terenie Gminy Świnice Warckie jest bardzo trudno znaleźć pracę.

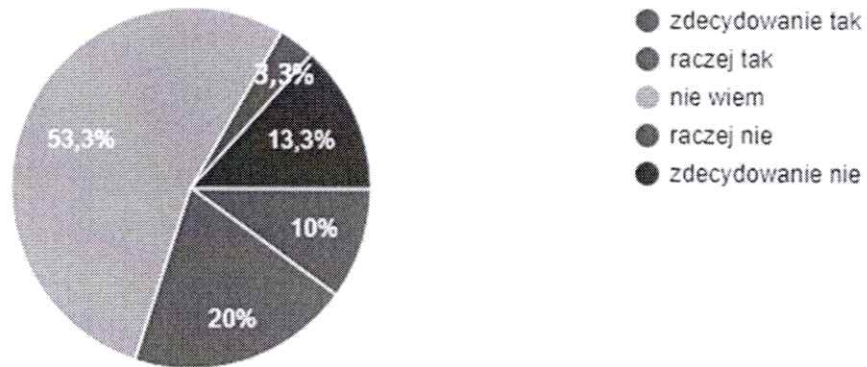
Wykres 11 Czy Pana/Pani zdaniem łatwo jest znaleźć pracę na terenie Gminy?

Źródło: Opracowanie własne.

Ankietowani w 53,3% wskazywali, iż nie wiedzą czy pomoc Ośrodka Pomocy Społecznej jest wystarczająca (zob. poniższy wykres).

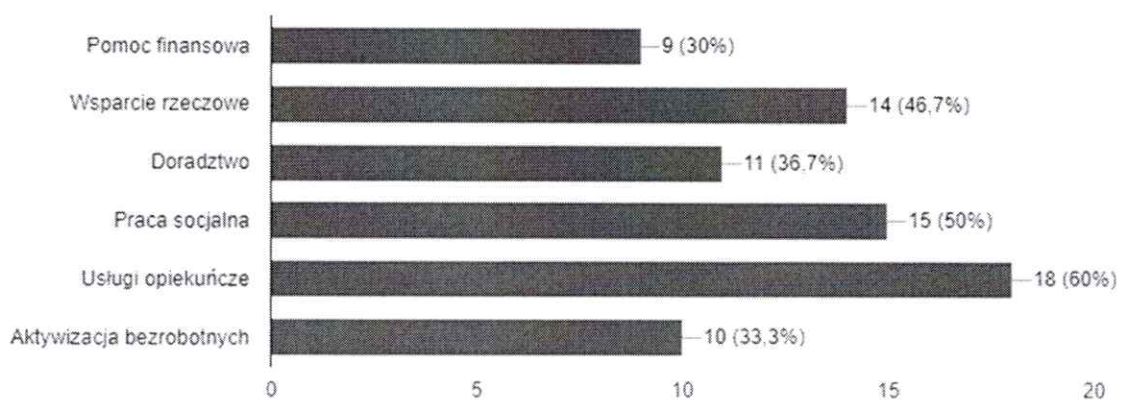
Wykres 12 Czy pomoc Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie jest wystarczająca?

Źródło: Opracowanie własne.

Najczęściej wskazywanymi formami wsparcia, które powinien oferować Ośrodek Pomocy Społecznej według respondentów są usługi opiekuńcze, praca socjalna oraz wsparcie rzeczowe (zob. poniższy wykres).

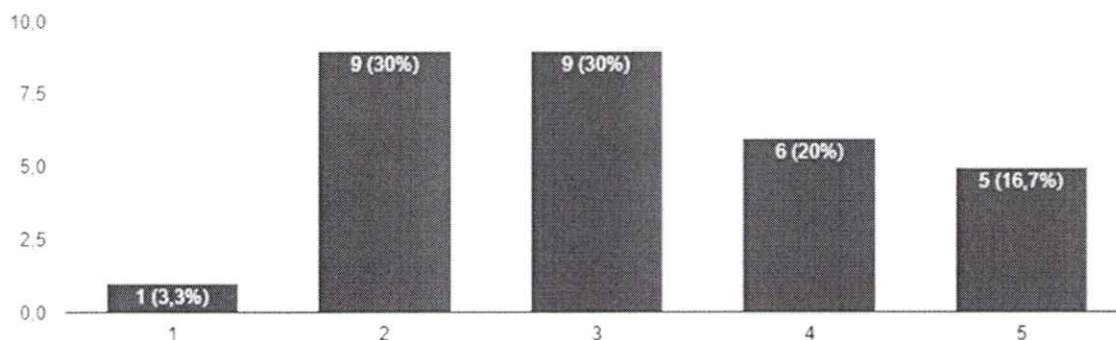
Wykres 13 Jaka formę wsparcia przede wszystkim powinien oferować Ośrodek Pomocy społecznej? (maksymalnie 3 odpowiedzi)

Źródło: Opracowanie własne.

Respondenci oceniają na średnim poziomie pracę pracowników socjalnych w Gminie Świnice Warckie (zob. poniższy wykres).

Wykres 14 Jak Państwo oceniają pracę pracowników socjalnych w Gminie?

Źródło: Opracowanie własne.

Niniejszy rozdział stanowi podsumowanie z przeprowadzonych badań. Przy jego opracowaniu kierowano się zasadą precyzyjnego przedstawienia wyników i unikania ich krzyżowej, głębszej interpretacji statystycznej. Dzięki temu potencjalnie zainteresowany tą problematyką czytelnik będzie miał możliwość dokonania samodzielnej analizy w oparciu o przedstawione dane. 87,1 % respondentów biorących udział w badaniu ankietowym jest zameldowana w Gminie Świnice Warckie. Większość ankietowanych (67,7 %) stanowiły kobiety. Według danych respondenci posiadali w większości wykształcenie policealne oraz wyższe. Największą grupą wiekową wśród badanych byli mieszkańcy w wieku 31-40 lat, mieszkający w Gminie ponad 15 lat oraz posiadający status osoby pracującej.

6. Diagnoza problemów społecznych

6.1. Analiza desk research

Analiza desk research jest metodą badawczą, która bazuje na analizie zapisów ogólnodostępnych źródeł danych. Obejmuje w szczególności ich wzajemną weryfikację, przetwarzanie oraz kompilację. Metoda ta stanowi bazę do wyprowadzenia wszelkich wniosków na temat badanych obszarów czy problemów. Pozwala również na skonstruowanie wniosków i przyjęcie celów zarówno strategicznych, jak i operacyjnych.

Analiza społeczno- demograficzna gminy Świnice Warckie na potrzeby opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świnice Warckie na lata 2022-2027 została oparta o poniższe obszary tematyczne:

- I. Demografia
- II. Gospodarka
- III. Bezrobocie i rynek pracy
- IV. Zasoby i warunki mieszkaniowe
- V. Infrastruktura
- VI. Edukacja
- VII. Opieka zdrowotna
- VIII. Kultura
- IX. Bezpieczeństwo publiczne
- X. Zasoby finansowe
- XI. Charakterystyka grup społecznych- rodziny
- XII. Uzależnienia oraz inne problemy społeczne.

W analizie desk research wykorzystano dane przekazywane przez instytucje publiczne, w tym Bank Danych Lokalnych (BDL) Głównego Urzędu Statystycznego, dane z Monitora Rozwoju Lokalnego opracowane w ramach systemu analiz samorządowych przez Związek Miast Polskich, dane z dokumentów różnych szczebli administracyjnych, a także dane ogólnodostępne. Biorąc pod uwagę obecną sytuację epidemiologiczną, należy

brać pod uwagę różne scenariusze rozwoju. Sytuacja Gminy może okazać się mniej korzystna w przyszłości, co nie jest obecnie możliwe do przewidzenia podczas diagnozowania powyższych aspektów, których dane z założenia bazują na wcześniejszych okresach.

6.2. Demografia

Na procesy demograficzne składa się wiele czynników, które warunkują sytuację danego obszaru. Dzięki temu możliwe jest przeanalizowanie danej gminy pod kątem różnych procesów, które zaobserwować można na poziomie kraju, województwa czy powiatu.

Poniższy wykres przedstawia liczbę ludności w latach 2015-2020 w gminie Świnice Warckie, powiecie łęczyckim, województwie łódzkim oraz w Polsce.

Tabela 2 Liczba ludności w latach 2015-2020 dla Gminy Świnice Warckie, powiatu łęczyckiego, województwa łódzkiego oraz Polski

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2020 do 2015
Polska	38 437 239	38 432 992	38 433 558	38 411 148	38 382 576	38 265 013	-0,45%
łódzkie	2 493 603	2 485 323	2 476 315	2 466 322	2 454 779	2 437 970	-2,23%
powiat łęczycki	51 062	50 769	50 527	50 143	49 747	49 286	-3,48%
Świnice Warckie	3 986	3 972	3 950	3 923	3 888	3 880	-2,66%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 08.12.2021).

W 2020 roku liczba mieszkańców gminy Świnice Warckie wynosiła 3 880. Jak można zauważyć na każdym rozpatrywanym szczeblu nastąpił spadek liczby ludności na przestrzeni przyjętego okresu analizy. Stąd też dynamika w okresie od 2015 do 2020 roku była ujemna.

Tabela 3 Struktura ludności Gminy Świnice Warckie wg płci w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	3 986	3 972	3 950	3 923	3 888	3 880
mężczyźni	1 983	1 988	1 982	1 956	1 934	1 925
mężczyźni (%)	49,75	50,05	50,18	49,86	49,74	49,61
kobiety	2 003	1 984	1 968	1 967	1 954	1 955
kobiety (%)	50,25	49,95	49,82	50,14	50,26	50,39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 08.12.2021).

Z powyższej tabeli wynika, iż Gminę na koniec roku 2020 zamieszkiwało 3 880 osób, z czego 50,39% stanowiły kobiety, natomiast 49,61% stanowili mężczyźni. Podział według płci pozostaje na niezwykle zbliżonym poziomie, taka sytuacja kształtowała się na przestrzeni ostatnich lat.

Tabela 4 Gęstość zaludnienia na lata 2015-2020 dla gminy Świnice Warckie, powiatu łęczyckiego, województwa łódzkiego oraz Polski

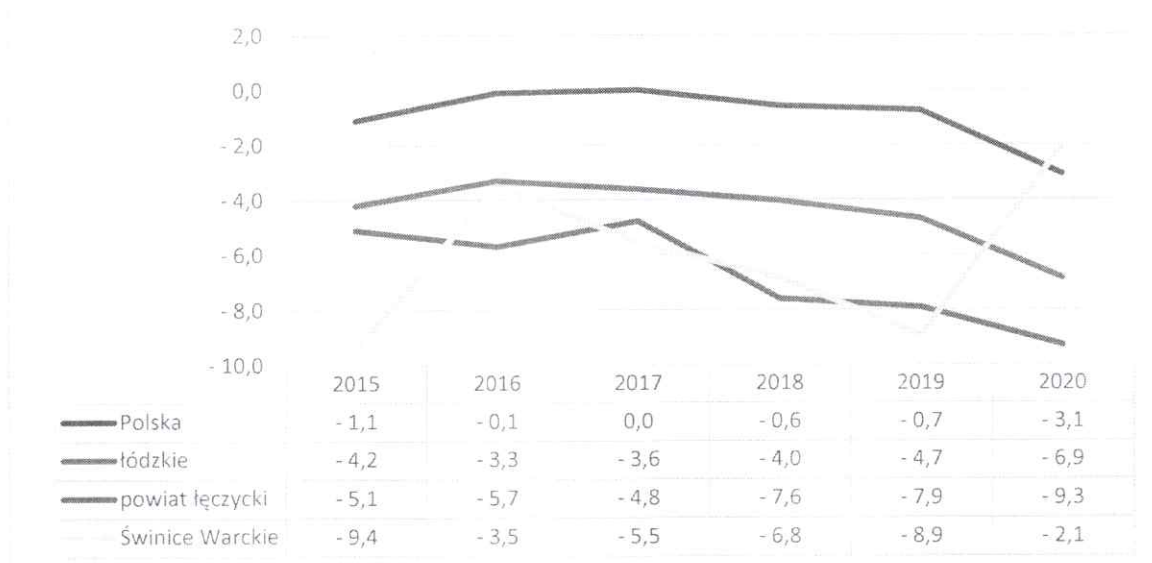
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Polska	123	123	123	123	123	122
łódzkie	137	136	136	135	135	134
powiat łęczycki	66	66	65	65	64	64
Świnice Warckie	43	42	42	42	42	42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 08.12.2021).

Powyzsza tabela wskazuje na gęstość zaludnienia w gminie Świnice Warckie, powiecie łęczyckim, województwie łódzkim oraz Polsce. Biorąc pod uwagę inne jednostki, gęstość zaludnienia na terenie Gminy jest najniższa i wynosi 42 os/km². Wartość ta nie uległa zmianie od 2016 roku.

Poniższy wykres przedstawia przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców w latach 2015 – 2020 dla Gminy Świnice Warckie, powiatu łęczyckiego, województwa łódzkiego oraz Polski.

Wykres 15 Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców w latach 2015 – 2020 dla Gminy Świnice Warckie, powiatu łęczyckiego, województwa łódzkiego oraz Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 08.12.2021).

Jak można zauważyć przyrost naturalny w Gminie ulegał ciągłym zmianom. W 2020 roku wyniósł on -2,1. Jest to i tak najwyższy wynik wśród rozpatrywanych powyżej jednostek. W porównaniu do 2015 roku wskaźnik przyrostu naturalnego znacząco wzrósł.

Poniższa tabela obrazuje podział na strukturę wiekową Gminy Świnice Warckie, powiatu łęczyckiego, województwa łódzkiego oraz Polski w latach 2015-2020.

Tabela 5 Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg ptci w latach 2015 – 2020 dla Gminy Świnice Warckie, powiatu łęczyckiego, województwa łódzkiego oraz Polski

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Polska					
ludność ogółem, w tym	38 437 239	38 432 992	38 433 558	38 411 148	38 382 576	38 265 013
w wieku przedprodukcyjnym	6 901 795	6 895 878	6 920 652	6 935 523	6 948 706	6 953 639
w wieku produkcyjnym	24 002 168	23 767 614	23 517 643	23 269 725	23 025 927	22 771 440
w wieku poprodukcyjnym	7 533 276	7 769 500	7 995 263	8 205 900	8 407 943	8 539 934
	województwo łódzkie					
ludność ogółem, w tym	2 493 603	2 485 323	2 476 315	2 466 322	2 454 779	2 437 970
w wieku przedprodukcyjnym	418 642	417 570	417 936	417 856	417 117	416 152
w wieku produkcyjnym	1 530 471	1 508 942	1 486 320	1 464 262	1 442 226	1 420 323
w wieku poprodukcyjnym	544 490	558 811	572 059	584 204	595 436	601 495
	powiat łęczycki					
ludność ogółem, w tym	51 062	50 769	50 527	50 143	49 747	49 286
w wieku przedprodukcyjnym	8 681	8 534	8 475	8 395	8 266	8 191
w wieku produkcyjnym	31 388	31 063	30 677	30 201	29 745	29 233
w wieku poprodukcyjnym	10 993	11 172	11 375	11 547	11 736	11 862
	Świnice Warckie					
ludność ogółem, w tym	3 986	3 972	3 950	3 923	3 888	3 880
w wieku przedprodukcyjnym	643	636	627	617	597	594
w wieku produkcyjnym	2 513	2 502	2 487	2 445	2 404	2 392
w wieku poprodukcyjnym	830	834	836	861	887	894

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 08.12.2021).

Na podstawie powyższej tabeli stwierdzić można, iż w gminie Świnice Warckie na przestrzeni ostatnich lat (przedział 2015-2020) występuje trend starzejącego się społeczeństwa. Podobnie jest również w przypadku powiatu łęczyckiego, województwa łódzkiego oraz Polski. Sytuacja ta spowodowana jest wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym oraz spadkiem osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym.

Poniższy wykres wskazuje na poziom współczynnika obciążenia demograficznego w gminie Świnice Warckie, powiecie łęczyckim, województwie łódzkim oraz Polsce.

Wykres 16 Wskaźnik obciążenia demograficznego: współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w latach 2015 – 2020 dla Gminy Świnice Warckie, powiatu łęczyckiego, województwa łódzkiego oraz Polski (dane w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 08.12.2021).

Analizując dane znajdujące się na powyższym wykresie można zauważyć, iż współczynnik obciążenia demograficznego systematycznie rośnie. Zarówno w Gminie jak i innych jednostkach jest on na bardzo wysokim poziomie. Jednakże gmina Świnice Warckie zanotowała w ostatnich latach nieco niższy poziom współczynnika aniżeli powiat, województwo czy kraj.

6.3. Gospodarka

Gospodarka w gminie Świnice Warckie ma głównie charakter rolniczy. To na rolnictwie opiera się w dużej mierze rozwój gospodarczy tego regionu. W Gminie Świnice Warckie użytki rolne zajmują łącznie powierzchnię 7 904 ha, z czego 5 234 ha to grunty orne, sady 140 ha, łąki i pastwiska 2.187 ha.

Według Narodowego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 roku (szczegółowe dane z Narodowego Spisu Rolnego 2020 nie są jeszcze dostępne) na obszarze Gminy znajdowały się 774 gospodarstwa rolne. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosiła 9,6 ha. Gospodarstwa o areale do 10 ha stanowiły ponad 68% ogólnej ilości gospodarstw. Świadczyć może to o dużym rozdrobnieniu gospodarstw rolnych. Taka sytuacja jest sytuacją tolerowaną, biorąc pod uwagę charakter Gminy.

Tabela 6 Podmioty nowo zarejestrowane według działów PKD w Gminie Świnice Warckie

SEKCJA PKD	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1	1	1	1	0	1
C – Przetwórstwo przemysłowe	1	3	3	2	2	2
D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0	0	0	0	1
Sekcja F – Budownictwo	9	10	4	1	6	3
G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	5	3	3	6	1	5
H – Transport i gospodarka magazynowa	4	5	1	1	1	2
I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0	0	2	0	0	1
J – Informacja i komunikacja	1	1	1	0	0	0
K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	0	0	1	0	0
M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2	0	2	0	1	0
N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1	0	0	0	0	2

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SEKCJA PKD						
P – Edukacja	0	5	0	1	0	2
Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0	3	0	0	1	0
R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1	0	0	0	0	0
S – Pozostała działalność usługowa						
T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1	0	0	2	6	1
OGÓŁEM	27	31	17	15	18	20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 08.12.2021).

Analizując powyższą tabelę można stwierdzić, iż w gminie Świnice Warckie na przestrzeni okresu 2015-2020 występowało zróżnicowanie pod względem rejestracji nowych podmiotów według określonych sekcji PKD. W 2020 roku najwięcej nowych podmiotów (5) utworzono w ramach sekcji G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Sekcja F – Budownictwo zanotowała przyrost na poziomie 3 podmiotów. W porównaniu do bazowego roku 2015 liczba nowo zarejestrowanych podmiotów w ciągu roku spadła o 7.

Na koniec 2020 roku w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej figurowało 109 podmiotów gospodarczych aktywnych, prowadzących działalność na terenie gminy.

6.4. Bezrobocie i rynek pracy - sytuacja i tendencja na lokalnym rynku pracy

Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym, które charakteryzuje się tym, że część ludzi zdolnych do pracy, a przy tym deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia z różnych powodów.

Poniższa tabela przedstawia ilość osób bezrobotnych na przestrzeni lat 2015-2020 w gminie Świnice Warckie, powiecie łęczyckim, województwie łódzkim oraz Polsce.

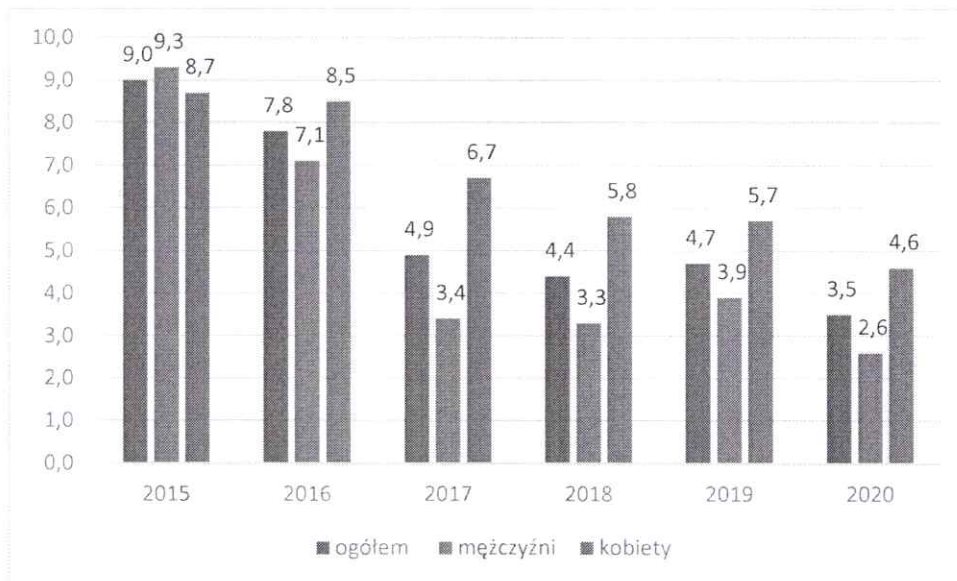
Tabela 7 Bezrobotni zarejestrowani według płci w latach 2015-2020 dla gminy Świnice Warckie, powiatu łęczyckiego, województwa łódzkiego oraz Polski

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Polska						
ogółem	1 563 339	1 335 155	1 081 746	968 888	866 374	1 046 432
kobiety	816 138	712 227	595 530	542 642	479 415	561 606
mężczyźni	747 201	622 928	486 216	426 246	386 959	484 826
województwo łódzkie						
ogółem	109 510	91 041	72 662	66 036	58 722	67 812
kobiety	54 504	46 116	37 634	35 220	31 154	34 632
mężczyźni	55 006	44 925	35 028	30 816	27 568	33 180
powiat łęczycki						
ogółem	2 639	2 281	1 715	1 532	1 383	1 329
kobiety	1 290	1 135	942	832	725	675
mężczyźni	1 349	1 146	773	700	658	654
Świnice Warckie						
ogółem	226	194	122	108	113	84
kobiety	100	96	75	64	62	50
mężczyźni	126	98	47	44	51	34

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 08.12.2021).

Jak można zauważyć liczba bezrobotnych w gminie Świnice Warckie w latach 2015-2020 systematycznie spadała. Jest to dobry sygnał, jeśli chodzi o wszelkie procesy odbywające się w Gminie. Na koniec 2020 roku w gminie pozostawało zarejestrowanych 84 bezrobotnych. Większą liczebnie grupę stanowiły wówczas kobiety.

Wykres 17 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2015-2020 w gminie Świnice Warckie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 08.12.2021).

Powyższy wykres przedstawia udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2015-2020. W rozpatrywanym okresie nastąpił spadek wartości wskaźnika, co świadczyć może o podejmowaniu przez osoby w wieku produkcyjnym pracy. Taka sytuacja jest pożądana z punktu widzenia rozwoju rynku pracy na danym terenie i daje nadzieje na polepszenie się sytuacji materialnej społeczeństwa.

6.5. Zasoby i warunki mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe pozostające w posiadaniu Gminy to istotny element, który determinuje sieć osiedleńczą. Zasoby mieszkaniowe stanowią ogół mieszkań zamieszkałych i niezamieszkałych, które znajdują się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Zasoby mieszkaniowe w gminie Świnice Warckie kształtują się w następujący sposób:

Tabela 8 Zasoby mieszkaniowe gminy Świnice Warckie na przestrzeni lat 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
budynki mieszkalne ogółem	1 204	1 209	1 208	1 209	1 228	1 212
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	88,9	89,2	89,5	89,6	90,0	90,1
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	27,8	28,2	28,5	28,7	29,2	29,4
liczba mieszkań komunalnych	17	16	bd	16	bd	bd
Liczba lokali socjalnych	1	1	1	1	1	1

bd- brak danych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 08.12.2021).

Na przestrzeni analizowanego okresu nieznacznie wzrosła liczba budynków mieszkalnych ogółem. Wzrosła również przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na jedną osobę. Niestety w analizowanym okresie można dostrzec braki w danych, co uniemożliwia przeprowadzenie pełnej analizy.

W 2020 r. Gmina posiadała w swoim zasobie mieszkaniowym 10 lokali, w tym 1 lokal socjalny. Nakłady poniesione na lokale komunalne to głównie wydatki związane z bieżącym utrzymaniem.

6.6. Infrastruktura

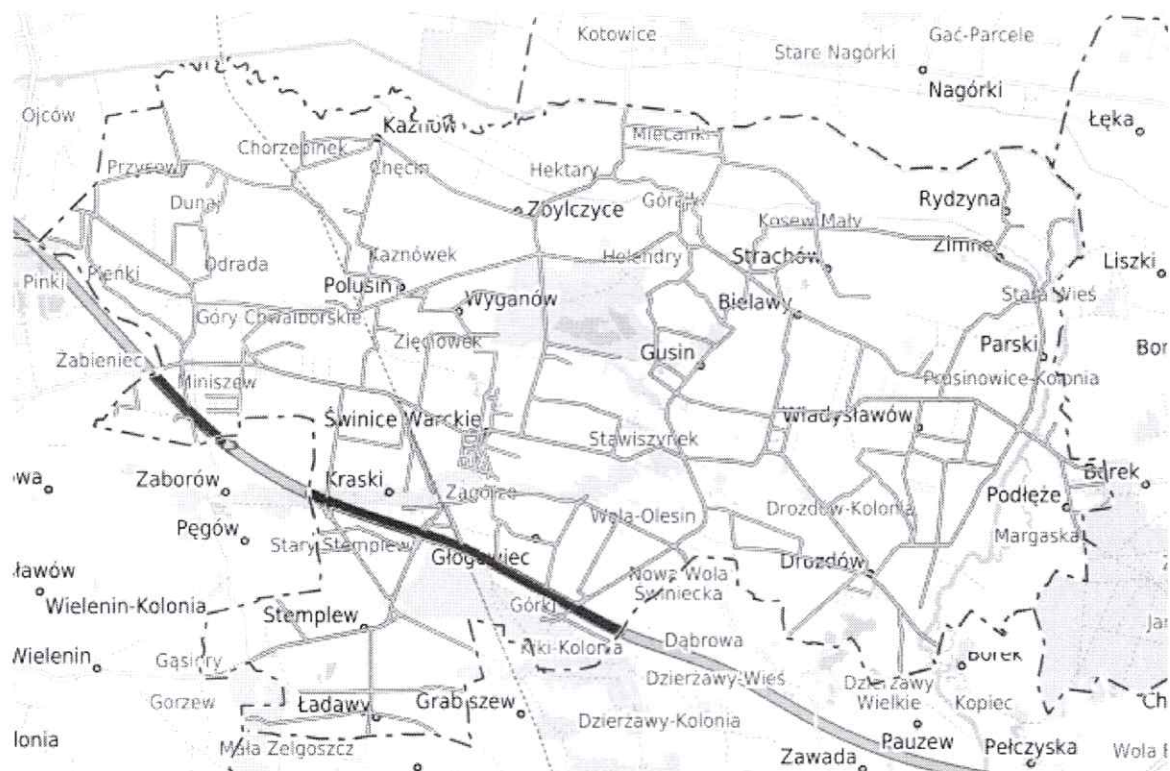
Infrastruktura drogowa i kolejowa

Infrastrukturę stanowią wszelkie urządzenia i systemy, które służą danemu obszarowi. Dzięki rozbudowanej sieci infrastruktury drogowej czy technicznej, możliwe jest sprawne funkcjonowanie określonego terytorium, w tym przypadku całego obszaru Gminy.

Infrastruktura obejmuje sieć dróg oraz kolei, które są istotne z punktu widzenia rozwoju danej jednostki samorządu terytorialnego. Układ komunikacyjny gminy tworzy sieć dróg publicznych, w której skład wchodzi:

- Odcinek autostrady A2,
- Droga powiatowa nr 2523E: Roźniatów – Borek;
- Droga powiatowa nr 2526E: Miniszew – Domanin;
- Droga powiatowa nr 2543E: Świnice Warckie – Zbylczyce;
- Droga powiatowa nr 2544E: Zbylczyce – Piaski;
- Droga powiatowa nr 2545E: Parski – Grodzisko;
- Droga powiatowa nr 2531E: Stawiszynek – Saków;
- Droga powiatowa nr 2523E: Piaski – Borek;
- Droga powiatowa nr 2530E: Kraski – Wielenin;
- Droga powiatowa nr 2540E: Stemplew – Tolów;
- Drogi gminne (łączna długość dróg gminnych wynosi 93,99 km, z czego 42,14 km to drogi o nawierzchni bitumicznej).

Mapa 3 Układ drogowy gminy Świnice Warckie

Źródło: <https://swinicewarckie.e-mapa.net/>, (dostęp: 08.12.2021).

Należy również wspomnieć, iż przez Gminę przebiega linia kolejowa Gdynia-Katowice. W miejscowości Kraski znajduje się stacja kolejowa. Linia była pierwotnie przeznaczona do transportowania węgla z południa na północ. Obecnie poza transportem przemysłowym linią tą odbywa się również transport pasażerski.

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Usługi w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków w gminie Świnice Warckie świadczone są przez Urząd Gminy Świnice Warckie. W 2020 roku na terenie gminy funkcjonowały dwie stacje uzdatniania wody.

- Stacja Uzdatniania Wody w Świnicach Warckich- obsługiwane miejscowości: Świnice Warckie, Świnice Warckie-Kolonia, Głogowiec, Wola Świniecka, Kraski, Kaznów, Kozanki Podleśne, Stemplew, Wyganów, Zbylczyce, Chwałborzyce, Chorzepin. Ujęcie obsługuje także miejscowości z sąsiednich gmin;

- Stacja Uzdatniania Wody w Piaskach- obsługiwane miejscowości: Piaski, Drozdów, Bielawy, Gusin, Grodzisko, Kosew, Parski, Podgórze, Podłęże, Rogów i Władysławów.

Długość czynnej sieci wodociągowej w Gminie w 2020 roku wynosiła 120,8 km (bez przyłączy). Liczba przyłączy wynosiła 1225 sztuk. Z sieci wodociągowej korzysta 89,6% mieszkańców (stan na 2020 rok).

Gminna sieć kanalizacyjna w 2020 roku wynosiła 8,2 km. Liczba przyłączy kanalizacyjnych wynosiła 203 szt. Dostęp do sieci kanalizacyjnej posiada 15,9% mieszkańców.

6.7. Edukacja

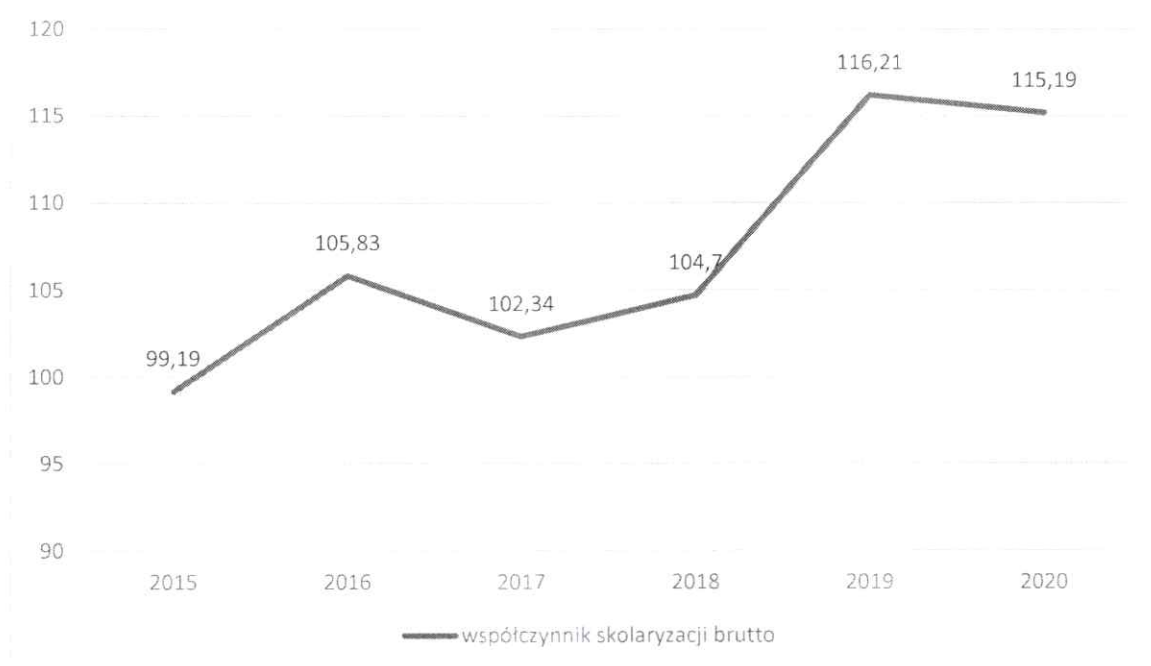
Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego skupia swoją uwagę również na aspekcie edukacji i wychowania. Dlatego też istotną kwestią jest przeanalizowanie bazy oświatowej, która oferuje świadczenie usług edukacyjnych na terenie gminy Świnice Warckie.

W Gminie funkcjonuje Zespół Szkolno-Przedszkolny, w skład, którego wchodzi Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Świnicach Warckich i jej filia w Piaskach oraz przedszkole gminne.

Pomocny przy analizie danych dotyczących edukacji jest współczynnik skolaryzacji brutto. Definiowany jest jako „relacja liczby osób uczących się na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności w grupie w wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania”⁴.

⁴ Niezbędnik statystyczny, (dostęp: 08.12.2021).

Wykres 18 Współczynnik skolaryzacji brutto na przestrzeni lat 2015-2020 w gminie Świnice Warckie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 08.12.2021).

Jak można zauważyć na terenie gminy Świnice Warckie od roku 2016 współczynnik skolaryzacji przyjmował wartości powyżej 100. Wartości przekraczające 100% oznaczają, że w szkołach uczą się osoby, które przekroczyły wiek nominalnie przypisany temu poziomowi edukacji.

Tabela 9 Liczba uczniów w szkołach na terenie gminy Świnice Warckie w latach 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
szkoła podstawowa	219	202	218	253	267
gimnazjum	99	97	66	36	bd

Brak danych za rok 2020 w systemie GUS;

bd- brak danych;

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 09.12.2021).

Liczba uczniów w placówkach oświatowych na poziomie szkoły podstawowej w rozpatrywanym okresie wzrastała. Z dniem 31 sierpnia 2019 roku, w wyniku reformy

systemu oświaty z 2017 roku, gimnazja zostały zlikwidowane, a od roku szkolnego 2017/2018 nowe roczniki nie były przyjmowane. Wówczas rozpoczęto wygaszanie gimnazjów. Stąd też liczba uczniów w gimnazjach była coraz niższa.

W celu sprawdzenia poziomu wiedzy uczniów na poziomie szkoły podstawowej przeprowadzany jest egzamin ósmoklasisty. Do egzaminu w 2021 roku przystąpiło 24 uczniów z terenu Gminy. Poniższa tabela przedstawia wyniki na szczeblu gminnym, powiatowym, wojewódzkim oraz krajowym w 2021 roku.

Tabela 10 Wyniki egzaminu ósmoklasisty 2021 w gminie Świnice Warckie, powiecie łęczyckim, województwie łódzkim i kraju

	Język polski	Matematyka	j. angielski
gmina Świnice Warckie	46%	36%	40%
powiat łęczycki	56%	42%	55%
województwo łódzkie	59%	51%	72%
Polska	60%	47%	66%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CKE, (dostęp: 16.12.2021).

Powyższa tabela wskazuje, że gmina Świnice Warckie zanotowała najniższe wyniki egzaminu ósmoklasisty w porównaniu do innych jednostek. Najstąbiej uczniowie napisali matematykę, z której średnia wyniosła 36%. To jedyny wynik poniżej 40%. Język polski kształtował się na poziomie 46%, natomiast j. angielski 40%.

6.8. Opieka zdrowotna

Na terenie gminy Świnice Warckie opiekę zdrowotną świadczy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MAMED”. W zasobach placówki zdrowotnej pozostaje gabinet lekarza rodzinnego oraz kontrakt na świadczenie pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej. Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej świadczy usługi w zakresie opiniowania stanu zdrowia pacjenta, koordynacji postępowania diagnostycznego pacjentów oraz kierowania

ich do odpowiednich jednostek diagnostycznych. Pielęgniarka na podstawie kontraktu zobowiązana jest do wykonywania świadczeń diagnostycznych. Obejmuje to całościową opiekę nad społecznością w środowisku zamieszkania i miejsc udzielania świadczeń.

Poza świadczeniem zdrowotnym w zakresie podstawowym świadczone są również usługi stomatologiczne działające w ramach prywatnego gabinetu stomatologicznego. Na terenie Gminy znajduje się również apteka. Dostęp do lekarzy specjalistów i szpitali zapewniają pobliskie miasta: Łęczyca, Koło, Turek, Kutno, Poddębice oraz Łódź.

Tabela 11 Opieka zdrowotna na terenie gminy Świnice Warckie w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
porady lekarskich ogółem	13 264	13 264	10 837	9 681	9 935	9 267
ludność na aptekę ogólnodostępną	3 986	3 972	3 950	3 923	3 888	3 880

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 09.12.2021).

Na przestrzeni lat 2015-2020 znacząco zmalała ilość porad lekarskich ogółem. Pandemia koronawirusa nie zwiększyła ilości udzielonych porad lekarskich. Liczba osób na aptekę ogólnodostępną spada, spowodowane jest to systematycznym zmniejszaniem się liczby mieszkańców. Wywołane jest to zmniejszającą się liczbą ludności w ostatnich latach.

6.9. Kultura

Działalność kulturalną na terenie Gminy prowadzi Gminny Ośrodek Kultury w Świnicach Warckich. GOK działa zgodnie ze Statutem jako instytucja kultury. Celem jej działalności jest zaspokojenie potrzeb i aspiracji kulturalnych społeczeństwa poprzez upowszechnianie różnych dziedzin kultury i sztuki profesjonalnej oraz amatorskiej. Istotna jest również edukacja artystyczna mieszkańców przez ośrodek kultury. Należy zaznaczyć, że działalność Gminnego Ośrodka Kultury obejmuje całą gminę, a także zainteresowanych jego ofertą mieszkańców całego powiatu.

W GOK w Świnicach Warckich od stycznia 2009 roku funkcjonuje projekt pn. „Wioska internetowa – kształcenie na odległość na terenach wiejskich”. W ramach programu udostępniono dla mieszkańców bezpłatnie 10 stanowisk roboczych oraz jedno stanowisko obsługi. Posiadają one zestaw profesjonalnego oprogramowania oraz zapewniony dostęp do Internetu.

Na terenie Gminy funkcjonują zespoły działające w ramach Gminnego Ośrodka Kultury:

- Zespół Śpiewaczy Świniczanki;
- Zespół wokalny Cantabile.

Zdjęcie 1 Gminny Ośrodek Kultury w Świnicach Warckich

Źródło: <http://www.gokswinicewarckie.pl>, (dostęp: 09.12.2021).

Na terenie Gminy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna im. Świętej Faustyny Kowalskiej w Świnicach Warckich, a także jej filia w Piaskach. Mieszkańcy mogą aktywnie korzystać ze zbiorów zgromadzonych na przestrzeni lat przez obie placówki.

Tabela 12 Zasoby biblioteki publicznej i filii w gminie Świnice Warckie w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
pracownicy	4	4	4	4	3	3
księgozbiór	21 022	21 375	21 019	21 385	21 761	22 245
czytelnicy w ciągu roku	521	431	420	382	409	412
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	11 962	10 667	8 887	6 835	7 057	6 755

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 09.12.2021).

Analizując powyższą tabelę można zauważyć, iż systematycznie rósł księgozbiór w rozpatrywanym okresie 2015-2020. Przyrost w tych latach wyniósł o 1 223. Niestety należy również dostrzec, że spadła liczba czytelników w ciągu roku, a co za tym idzie liczba wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz.

Tabela 13 Imprezy organizowane przez gminę Świnice Warckie w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
imprezy ogółem	25	28	26	31	23	7
uczestnicy imprez ogółem	4 890	4 690	2 520	4 010	3 020	280

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 09.12.2021).

Liczba imprez oraz uczestników w nich uczestniczących w gminie Świnice Warckie na przestrzeni lat 2015-2020 ulegała zmianom. W roku 2020 obie wartości znacząco spadły, co było spowodowane sytuacją pandemiczną i związanymi z nią obostrzeniami co prezentuje powyższa tabela.

Sport jest jednym z ważniejszych elementów życia społecznego Gminy. Nie tylko ze względu na jego rozrywkowy charakter, ale również na propagowanie odpowiednich zachowań zdrowotnych, kształtowanie tożsamości i charakteru oraz poprawę kondycji i samopoczucia.

Zdjęcie 2 Boisko w Świnicach Warckich

Źródło: <http://www.gokswinicewarckie.pl/>, (dostęp: 09.12.2021).

W 2009 roku w ramach programu „Moje Boisko- Orlik 2012” wybudowano kompleks sportowy „Orlik”. Kompleks boisk sportowych składa się z boiska piłkarskiego, boiska wielofunkcyjnego, zaplecza sanitarno-szatniowego oraz oświetlenia kompleksu boisk. Na terenie Gminy znajduje się również pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej, pokryte trawą naturalną wraz z zapleczem imprezowym.

Od 1994 roku istnieje klub piłki nożnej- Ludowy Klub Sportowy Świnice Warckie. Wraz z Gminnym Ośrodkiem Kultury organizował m.in.:

- Festyn Trzeźwo Zdrowo i Wesóło;
- Nocny Turniej Piłki Nożnej;
- Dzień Sportu na Orliku;
- Bieg Niepodległości.

6.10. Bezpieczeństwo publiczne

W oparciu o zapisy Ustawy o samorządzie gminnym, gmina zobowiązana jest do zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa. Dlatego też jednostka realizuje zadania z zakresu porządku publicznego, ochrony przeciwpowodziowej czy przeciwpożarowej. Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy

i administracji państwowej, szczególnie instytucje wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, jak np. Policja, Państwowa Straż Pożarna, które w realizacji swoich zadań wspierane są przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych.

Na terenie gminy funkcjonuje 10 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

- OSP Świnice Warckie,
- OSP Bielawy,
- OSP Chorzepin,
- OSP Chwalborzyce,
- OSP Drozdów,
- OSP Grodzisko,
- OSP Piaski,
- OSP Podtęże,
- OSP Stemplew,
- OSP Zbylczyce.

Tabela 14 Działalność jednostek ochrony przeciwpożarowej w latach 2018-2020 na terenie gminy Świnice Warckie

	2018	2019	2020
pożary	10	17	13
miejscowe zagrożenia (silne wiatry, opady deszczu, zdarzenia komunikacyjne i medyczne)	22	32	32
alarmy fałszywe	3	1	2
zdarzenia ogółem	35	50	47

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, (dostęp: 09.12.2021).

Jak można zauważyć liczba zagrożeń w ostatnich trzech latach odnotowywana była na różnych poziomach. W roku 2020 w porównaniu z rokiem 2019 w ogólnym rozrachunku zmalała liczba zdarzeń ogółem. Należy zauważyć, iż w roku 2020 zmniejszyła się liczba pożarów w porównaniu z rokiem poprzednim (2019). Zagrożenia miejscowe pozostawały na tym samym poziomie na przestrzeni lat 2019-2020.

W zakresie działalności Policji, teren całej Gminy objęty został działaniem Zespołu Dzielnicowych w Łęczycy.

6.11. Zasoby finansowe

Budżet Gminy Świnice Warckie na rok 2020 został uchwalony 18 grudnia 2019 r. uchwałą Nr IX/76/2019 Rady Gminy. Struktura wykonania dochodów i wydatków w ujęciu działowym została przedstawiona w poniższych tabelach.

Tabela 15 Wykonanie dochodów za 2020 rok w ujęciu działowym w gminie Świnice Warckie

Dział	Nazwa	Plan po zmianach na 31.12.2020 r.	Wykonanie do 31.12.2020 r.	% wykonania planu
010	Rolnictwo i łowiectwo	711 824,44	1 542 440,00	216,69%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	371 500,00	442 770,77	119,18%
600	Transport i łączność	1 236 713,00	1 229 737,00	99,44%
700	Gospodarka mieszkaniowa	129 053,00	177 247,58	137,34%
750	Administracja publiczna	109 491,00	74 705,72	68,23%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	38 759,00	37 275,30	96,17%
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz	3 353 403,00	3 434 394,98	102,42%

Dział	Nazwa	Plan po zmianach na 31.12.2020 r.	Wykonanie do 31.12.2020 r.	% wykonania planu
	wydatki związane z ich poborem			
758	Różne rozliczenia	7 679 785,00	8 681 339,76	113,04%
801	Oświata i wychowanie	310 365,00	322 288,17	103,84%
851	Ochrona zdrowia	40 000,00	47 684,96	119,21%
852	Pomoc społeczna	220 785,00	218 466,16	98,95%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	63 874,00	56 935,16	89,14%
855	Rodzina	4 830 474,00	4 814 236,30	99,66%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 061 193,00	900 275,48	84,84%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	30 000,00	30 000,00	100,00%
926	Kultura fizyczna	60 000,00	60 000,00	100,00%
	Razem:	20 247 219,44	22 069 797,34	109,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie gminy Świnice Warckie za 2020 rok, (dostęp: 09.12.2021).

Tabela 16 Wykonanie wydatków za 2020 rok w ujęciu działowym w gminie Świnice Warckie

Dział	Nazwa	Plan po zmianach na 31.12.2020 r.	Wykonanie na 31.12.2020 r.	% wykonania planu
010	Rolnictwo i łowiectwo	736 656,46	734 657,27	99,73%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	396 904,00	363 201,91	91,51%
600	Transport i łączność	2 293 311,00	2 201 141,51	95,98%
700	Gospodarka mieszkaniowa	235 000,00	134 113,68	57,07%
710	Działalność usługowa	15 000,00	13 555,00	90,37%
750	Administracja publiczna	2 866 190,00	2 407 606,81	84,00%

Dział	Nazwa	Plan po zmianach na 31.12.2020 r.	Wykonanie na 31.12.2020 r.	% wykonania planu
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	38 759,00	37 275,30	96,17%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	175 500,00	107 903,02	61,48%
757	Obsługa długu publicznego	25 000,00	21 240,05	84,96%
758	Różne rozliczenia	3 337,98	2 425,72	72,67%
801	Oświata i wychowanie	5 256 848,00	4 731 730,06	90,01%
851	Ochrona zdrowia	67 800,00	62 903,74	92,78%
852	Pomoc społeczna	796 705,00	625 369,29	78,49%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	84 754,00	70 529,16	83,22%
855	Rodzina	4 932 862,00	4 907 228,98	99,48%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 750 933,14	1 671 803,88	95,48%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	758 100,00	721 127,99	95,12%
926	Kultura fizyczna	116 250,00	106 000,00	91,18%
	Razem:	20 549 910,58	18 919 813,37	92,07%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie gminy Świnice Warckie za 2020 rok, (dostęp: 09.12.2021).

7. Główne problemy społeczne

7.1. Ubóstwo

„Ubóstwem określa się sytuację, w której jednostka (osoba, rodzina, gospodarstwo domowe) nie dysponuje wystarczającymi środkami (zarówno środkami pieniężnymi

w postaci dochodów bieżących i dochodów z poprzednich okresów jak i w formie nagromadzonych zasobów materialnych) pozwalającymi na zaspokojenie jej potrzeb”⁵.

Z kwestią jaką jest ubóstwo związane są bezpośrednio dwa pojęcia- minimum egzystencji oraz minimum socjalne. Minimum egzystencji określane jest jako wysokość wynagrodzenia, która wystarczy do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych przeciętnej rodziny w danych warunkach gospodarczych. Natomiast minimum socjalnym określa się wskaźnik społeczny, który mierzy koszty utrzymania gospodarstw domowych.

Wśród głównych przyczyn ubóstwa wymienić należy m.in. długotrwałe bezrobocie, niepełnosprawność, przewlekłe choroby, nadużywanie alkoholu bądź innych środków odurzających, czy zbyt niskie dochody gospodarstwa domowego.

Ubóstwo jest zjawiskiem, które dotyczy głównie rodzin niepełnych, wielodzietnych, posiadających niepełnosprawnych członków czy osób bezdomnych. Ubóstwo może powodować dezorganizację życia rodziny (w szczególności dzieci i młodzieży), pogorszenie warunków mieszkaniowych, niedożywienie oraz różne patologie.

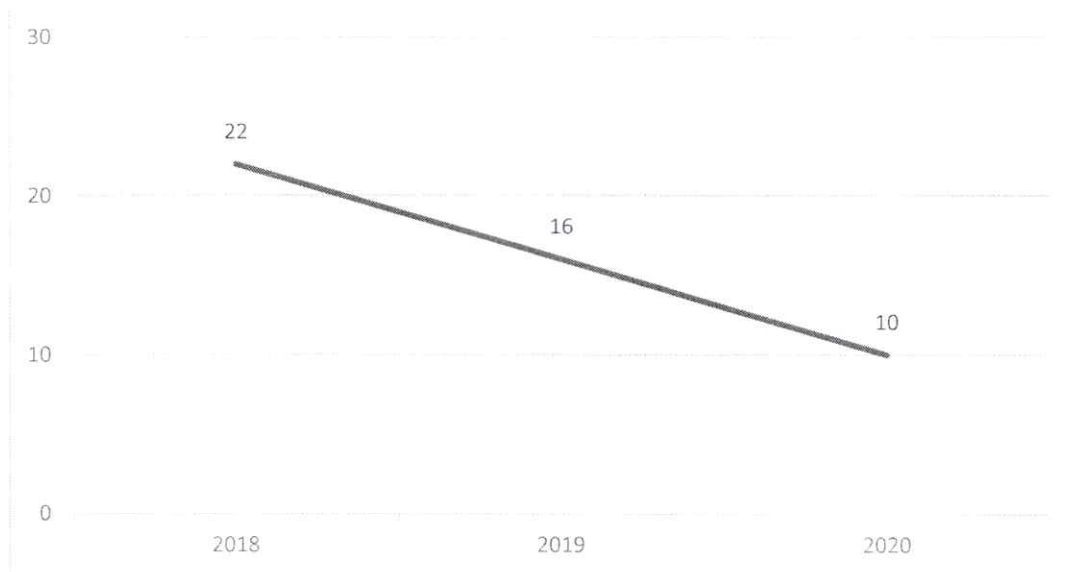
O pomoc w Ośrodku Pomocy Społecznej ubiegać się mogą osoby, które spełniają jednocześnie poniższe warunki, określone w ustawie o pomocy społecznej:

- osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej;
- osoby znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej.

Poniższy wykres przedstawia liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w latach 2018-2020 na terenie gminy Świnice Warckie.

⁵ <https://stat.gov.pl/>, (dostęp: 10.12.2021).

Wykres 19 Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w latach 2018-2020 na terenie Gminy Świnice Warckie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie gminy Świnice Warckie za 2018,2019,2020 rok, (dostęp: 10.12.2021).

Jak można zauważyć na przestrzeni ostatnich trzech lat zmniejszała się regularnie liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa. Realizując zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świnicach Warckich w 2020 roku udzielił pomocy 34 rodzinom, tj. 65 osobom. Ze względu na ubóstwo z pomocy skorzystało 10 rodzin.

7.2. Bezdomność

Bezdomność definiowana jest jako problem społeczny, charakteryzujący się brakiem miejsca stałego zamieszkania oraz środków do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.

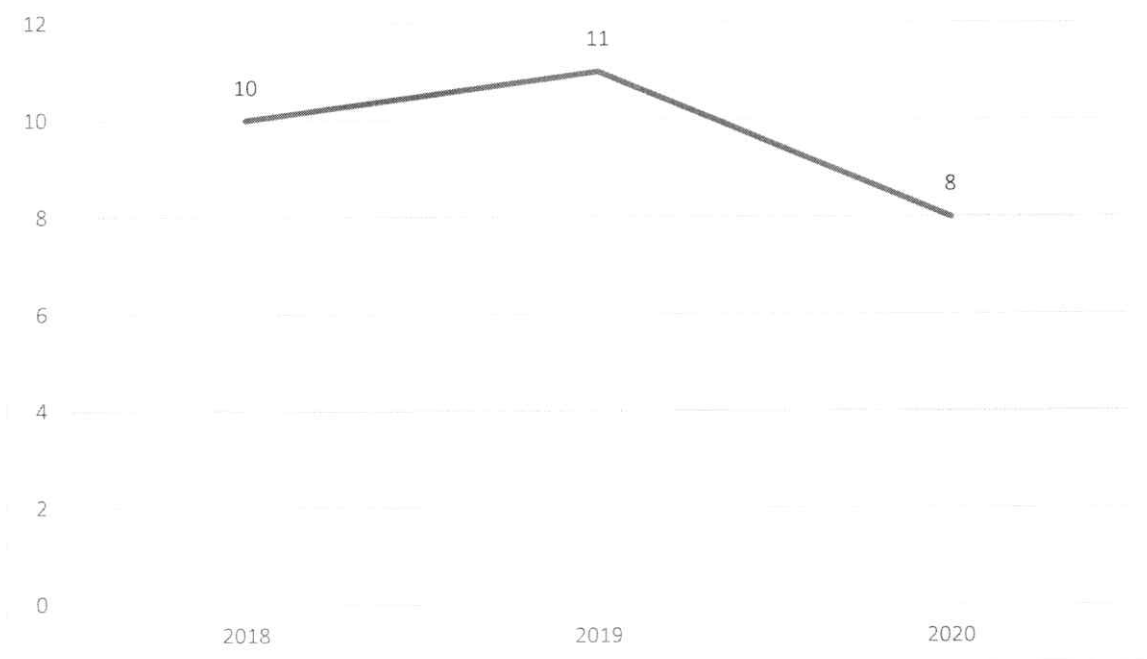
W 2018 roku pomocy w formie schronienia w schronisku dla osób bezdomnych udzielono 1 osobie, a kwota wydatkowana na ten cel w roku 2018 to 4 801,80 zł. W 2019 pomoc udzielono jednej osobie, kwota na ten cel wyniosła 7 872,00 zł. W roku 2020 również udzielono pomocy jednej osobie, a kwota wydatkowana na ten cel wyniosła 9 432,00 zł.

7.3. Niepełnosprawność

„Niepełnosprawność, zgodnie z kryterium ustawowym, to niemożność efektywnego pełnienia ról społecznych tj. wypełniania zobowiązania wynikającego z zajmowanej pozycji społecznej przy korzystaniu przez osobę z przysługujących jej przywilejów i praw według bardziej lub mniej określonego wzoru, a więc niemożność bądź trudności w codziennej aktywności i uczestnictwie wynikające z naruszenia sprawności organizmu”⁶.

Poniższy wykres obrazuje liczbę rodzin, które skorzystały z pomocy oferowanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Świnicach Warckich na przestrzeni lat 2018-2020.

Wykres 20 Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2018-2020 na terenie Gminy Świnice Warckie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie gminy Świnice Warckie za 2018,2019,2020 rok, (dostęp: 10.12.2021).

Analizując powyższy wykres można zauważyć, iż liczba rodzin korzystająca z pomocy GOPS zmieniała się nieregularnie. W roku 2020 spośród analizowanego okresu liczba ta była najniższa. Wówczas GOPS objął swoją pomocą 8 rodzin.

⁶ <https://niepelnosprawni.gov.pl/>, (dostęp: 10.12.2021).

7.4. Przemoc w rodzinie

Aspekt przemocy w rodzinie został uregulowany Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Według aktu prawnego przemoc w rodzinie definiuje się jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członka rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia bądź zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzaje przemocy:

- Fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej;
- Psychiczna - naruszenie godności osobistej;
- Seksualna - naruszenie intymności;
- Ekonomiczna - naruszenie własności;
- Zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich.

Zjawisko przemocy w rodzinie jest problemem wieloaspektowym i złożonym, który powinien być rozpatrywany w czterech perspektywach: społecznej, moralnej, prawnej oraz psychologicznej. Przeciwdziałanie i rozwiązywanie tego problemu powinno odbywać się z wykorzystaniem podejścia interdyscyplinarnego.

W gminie Świnice Warckie przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej działa zespół interdyscyplinarny realizujący działania określone w programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Ponadto zespół sprawuje pieczę nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy. Członkami zespołu są przedstawiciele poniższych instytucji:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnicach Warckich ul. Szkolna 1;
2. Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Świnicach Warckich ul. Szkolna 5;
3. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świnicach Warckich ul. Szkolna 1;

4. Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „MAMED” w Świnicach Warckich ul. Szkolna 10;
5. Stowarzyszenia „Mamy Wielkie Serca” w Stemplewie Stemplew 35;
6. Komenda Powiatowa Policji w Łęczycy ul. Ozorkowskie Przedmieście 4;

Zestawienie liczby założonych „Niebieskich Kart” oraz powołanych grup roboczych w latach 2018 – 2020 przedstawia poniższa tabela

Rok	Liczba Niebieskich Kart		Liczba powołanych grup roboczych
	Ogółem	Rodziny z dziećmi	
2018	4	2	4
2019	2	0	2
2020	3	0	2

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Świnicach Warckich

Zestawienie jednostek zakładających Niebieską Kartę w latach 2018-2020

Rok	Jednostka zakładająca Niebieską Kartę				
	Policja	Pomoc społeczna	Oświata	GKRPA	Ochrona zdrowia
2018	3	0	1	0	0
2019	2	0	0	0	0
2020	3	0	0	0	0

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Świnicach Warckich.

Analiza powyżej przedstawionych danych obrazuje, że na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba założonych „Niebieskich Kart” pozostaje na podobnym poziomie, natomiast w zakresie jednostek zakładających „Niebieską Kartę” dominującą jednostką była Policja.

7.5. Alkoholizm i narkomania

Alkoholizm jest zjawiskiem, które zajmuje jedną z najwyższych pozycji w rankingu najczęściej występujących w kraju przejawów patologii. Jedną z głównych przyczyn problemu alkoholowego jest bardzo łatwa dostępność napojów wysokoprocentowych w Polsce. Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, iż obniża się wiek inicjacji alkoholowej, a co za tym idzie spożycie alkoholu występuje również wśród osób nieletnich. Takie osoby są szczególnie narażone na oddziaływanie napojów wysokoprocentowych. Problem alkoholizmu występować może zarówno wśród osób ubogich, jak i zamożnych.

W 2019 roku pomocy udzielonej w postaci pracy socjalnej zapewniono 5 rodzinom, których członkowie borykają się z problemem alkoholizmu. W 2020 takich rodzin było mniej, bo tylko 3 rodziny skorzystały ze wsparcia.

Narkomania jest kolejnym przejawem patologii oraz problemem społecznym bezpośrednio powiązany z uzależnieniem. Jest to szczególnie groźne i wyniszczające uzależnienie. Środki narkotyzujące są w Polsce nielegalne, więc kwestia powszechności dostępu powinna być główną przeszkodą i ograniczyć grono narkomanów.

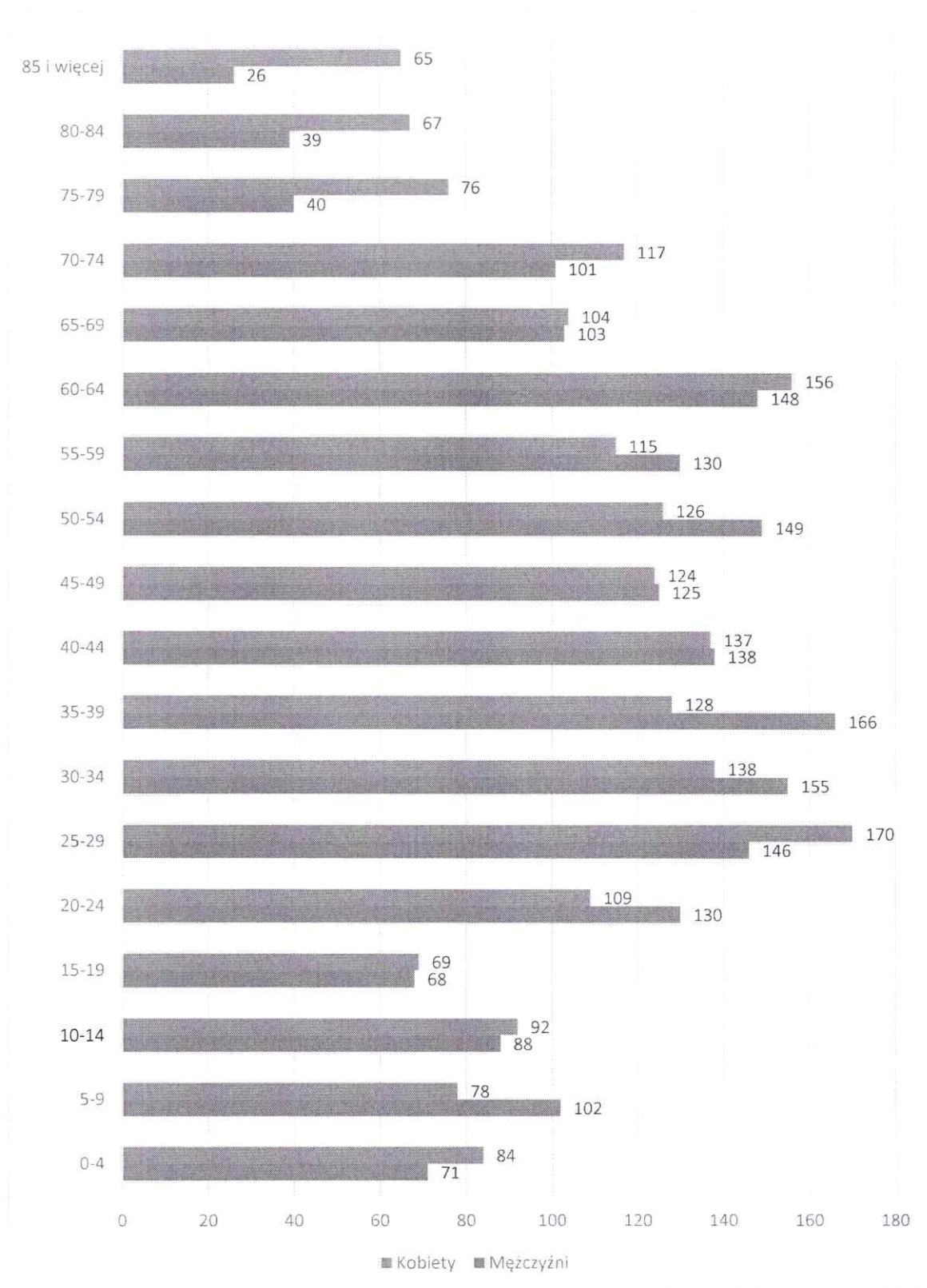
8. Charakterystyka grup społecznych

Za grupę społeczną uważamy zbiorowość społeczną co najmniej trzech osób, której członkowie współdziałają ze sobą na zasadzie odrębności od innych i w ramach zaspokojenia swoich potrzeb. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świnicach Warckich jest jednostką organizacyjną Gminy Świnice Warckie, która odpowiada za realizację zadań w zakresie pomocy społecznej. Istotną rolą tej jednostki jest wspieranie osób i rodzin w ramach zaspokajania ich podstawowych potrzeb życiowych oraz zapewniania im godnych warunków życia. Do takiej grupy należy m.in. rodzina, osoby z niepełnosprawnością, bezrobotni, ubodzy i uzależnieni itd.

Na poniższym wykresie przedstawiona została piramida wieku mieszkańców Gminy Świnice Warckie w 2020 r. Jak wynika z wykresu, największą grupą wiekową stanowią osoby w wieku od 25 do 29 lat, należą do niej kobiety. Natępną grupą pod względem liczby są mężczyźni w wieku od 35 do 39 lat. Trzecią w kolejności są ponownie kobiety w przedziale wiekowym od 60 do 64 lat.

Obecnie mamy doczynienia ze zjawiskiem starzenia się społeczeństwa. Nie dotyczy ono jedynie gminę Świnice Warckie, ale również całą Polskę i świat. Dlatego też należy szczególną opieką otoczyć osoby starsze, które z wiekiem przechodzą różne choroby i czasem nie są w stanie same zadbać o siebie.

Wykres 21 Piramida wieku mieszkańców Gminy Świnice Warckie w 2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS BDL (17.12.2021).

Rodzina rozumiana jest jako instytucja społeczna charakteryzująca się szeregiem cech i funkcji np. stosunkiem pokrewieństwa, dziedziczenia, zaspokajaniem potrzeb oraz wspólnym zamieszkiwaniem. Stanowi o trwałości społeczeństwa, jest nośnikiem obowiązujących w danym społeczeństwie norm, wzorców i wartości. Aby chronić i wspomóc rodzinę w Gminie Świnice Warckie podjęto wiele działań. Między innymi w 2020 r. w ramach świadczenia „500+” GOPS wypłacił 3 422 676,66 zł. Z pomocy skorzystało 383 rodziny. W zakresie programu „Dobry Start” pomoc otrzymało 289 rodzin. Świadczenia przyznane w zakresie zadań zleconych i zadań własnych ogółem (niezależnie od ich rodzaju, formy, liczby i źródła finansowania) otrzymały 34 rodziny. Wszystkie te rodziny zamieszkiwały tereny wiejskie. W przypadku świadczeń rodzinnych, z pomocy skorzystało 219 osób. Z zasiłku mogły skorzystać te osoby, których miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał 674,00 zł. Mieszkańcy nie skorzystali z dodatku mieszkaniowego ani energetycznego we wskazanym okresie.

Przez niepełnosprawność rozumie się brak możliwości samodzielnego zapewnienia sobie normalnego życia indywidualnego i społecznego na skutek wrodzonego lub nabytego upośledzenia sprawności fizycznej lub psychicznej. Na terenie Gminy w końcu miesiąca sprawozdawczego w 2020 r. w Powiatowym Urzędzie Pacy w Łęczycy było 4 zarejestrowanych niepełnosprawnych. Ośmiu rodzinom z tej grupy udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej. W 2019 r. liczba niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP była większa (5 osób).

Przez osobę bezrobotną rozumiemy osobę niezatrudnioną oraz nie wykonującą pracę zarobkową, jednak zdolną i gotową do podjęcia pracy w pełnym wymiarze czasu, który obliuguje w danym zawodzie. Są nimi również osoby niepełnosprawne, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w minimum połowie etatu. Do osób bezrobotnych należy osoba pełnoletnia, która się nie uczy, jest w wieku produkcyjnym, nie odbywa kary pozbawienia wolności oraz nie posiada prawa do renty i powyżej 2 ha powierzchni rolnej. W Gminie Świnice Warckie w 2020 r. w PUP w Łęczycy zarejestrowanych było 84 bezrobotnych. 59,5 % z nich stanowiły kobiety. Liczba bezrobotnych w porównaniu do 2019 r. (120 osób) zmalała o 42,86 %.

W terminologii zarządzania ubóstwo dzielimy na absolutne i względne. Ten pierwszy termin dotyczy podstawowych warunków, dzięki którym jednostka mogła przeżyć

i zachować zdrowie. Ubóstwo może być rozumiane jako brak odpowiedniej ilości pożywienia, schronienia, ubrania czy braku podstawowych środków do życia.

Ubóstwo względne liczy się w odniesieniu do ogólnego standardu życia w określonym społeczeństwie. Na podstawie tego pojęcia ubóstwo definiuje się kulturowo, stąd też nie można go mierzyć jednakową miarą, ponieważ nie wszyscy ludzie mają takie same potrzeby. W ramach problemu ubóstwa GOPS w Świnicach Warckich udzielił w 2020 r. pomocy 10 rodzinom. Nie była to tylko pomoc finansowa, ale również rzeczowa.

Problem uzależnień dotyczy osoby, które mają nabyty stan zaburzenia zdrowia psychicznego i fizycznego, który przejawia się stałym lub okresowym przymusem wykonywania określonej czynności oraz zażywania psychoaktywnej substancji czynnej. W przypadku Świnic Warckich najczęstszym rodzajem uzależnień jaki dotyczy mieszkańców jest problem alkoholizmu. GOPS udzielił pomocy 3 rodzinom w ramach tego problemu. W porównaniu do 2019 r. (5 rodzin) liczba udzielonej pomocy w zakresie wspomnianego obszaru problemowego zmalała o 60,00 %.

Wymienione i opisane powyżej grupy społeczne w Gminie Świnice Warckie to nie wszystkie społeczności jakie występują na tym terenie. Wskazane grupy obejmują osoby, które, aby móc godnie i bezpiecznie żyć muszą korzystać z pomocy udzielanej przez GOPS. Gdyby nie wspomniana pomoc problem tych osób bardziej by się pogłębiał, dlatego też należy cały czas zabezpieczać środki finansowe w zakresie realizacji świadczeń zarówno zadań zleconych jak i własnych Gminy w ramach pomocy społecznej.

9. Pomoc społeczna- stan i możliwości

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa. Ma na celu wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są w stanie sobie poradzić, wykorzystując własne możliwości i uprawnienia. Pomoc ukierunkowana jest na wsparcie osób i rodzin w wysiłkach skupionych na zaspokajaniu niezbędnych potrzeb, umożliwia również życie w godnych warunkach. Działania z zakresu pomocy społecznej pozwalają na zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, wpierają w usamodzielnianiu się oraz integracji ze społeczeństwem.

Wsparcie odbywa się w formie rzeczowej, finansowej oraz w formie usług. System świadczeń pomocy społecznej wspiera finansowo osoby i rodziny o niskich dochodach oraz pozbawione dochodu. Świadczenia z pomocy społecznej finansowane są z dwóch źródeł: z budżetu gminy (środki własne gminy) oraz z budżetu państwa (dotacja celowa).

Według art. 7. Ustawy o pomocy społecznej, pomocy udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 8) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 9) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 10) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;

14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;

15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świnicach Warckich jest podstawową instytucją zajmującą się problematyką społeczną w Gminie. GOPS działa na podstawie ustawy o pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych. Do obowiązków należy m.in. koordynacja rozwiązywania problemów społecznych. Jego oferta skierowana jest do mieszkańców Gminy Świnice Warckie, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialno-bytowej i zdrowotnej. GOPS realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej współpracując z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi gminy i sołectw, innymi jednostkami organizacyjnymi gminy, służbą zdrowia, policją, kuratorami sądowymi oraz innymi instytucjami zajmującymi się pomocą społeczną.

Świadczenia udzielane przez GOPS w Świnicach Warckich:

- PIENIĘŻNE:
 - zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe;
 - zasiłki okresowe;
 - zasiłki stałe;
- NIEPIENIĘŻNE:
 - udzielenie schronienia;
 - sprawianie pogrzebu;
 - składki na ubezpieczenie zdrowotne odprowadzane za osoby pobierające zasiłek stały, realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego lub osoby, które podpisały kontrakt socjalny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świnicach Warckich realizując zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej w 2020 roku udzielił pomocy finansowej w zakresie przedstawionym w poniższej tabeli.

Tabela 17 Liczba osób i rodzin objętych pomocą GOPS w Świnicach Warckich 2020 roku

	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
świadczenia przyznane ogółem	42	34	65
świadczenia pieniężne	36	28	45
świadczenia niepieniężne	6	6	20
pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej ogółem	x	51	139
Pomoc udzielona wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	37	94

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnicach Warckich za 2020 r., (dostęp: 14.12.2021).

Najczęstszymi powodami udzielania pomocy były: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, głównie w rodzinach wielodzietnych bądź niepełnych. W większości przypadków podstawą do udzielenia świadczeń było spełnienie równocześnie kilku powyższych przesłanek.

Poniższa tabela przedstawia powody udzielenia pomocy z wyszczególnieniem liczby rodzin i osób pozostających w trudnej sytuacji.

Tabela 18 Powody przyznania pomocy przed GOPS w Świnicach Warckich w 2020 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	10	17
bezrobocie	22	46
długotrwała lub ciężka choroba	7	9
niepełnosprawność	8	11
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	5	21
potrzeba ochrony macierzyństwa	1	7
alkoholizm	3	4
bezdomy	1	1
	68	

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	3
zdarzenia losowe	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnicach Warckich za 2020 r., (dostęp: 14.12.2021).

Z zakresu zadań zleconych gminie określonych w ustawie o pomocy społecznej GOPS w Świnicach Warckich wypłacił świadczenia należne opiekunowi z tytułu sprawiania opieki przyznane przez Sąd w wymiarze 28 świadczeń udzielonych 3 osobom w kwocie 11 403,60 zł.

W tabeli poniżej przedstawiono udzielone świadczenia z zakresu zadań własnych gminy.

Tabela 19 Udzielane świadczenia z zakresu zadań własnych gminy realizowane przez GOPS w Świnicach Warckich w 2020 r.

Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
zasiłki stałe	11	118	73 817,11
zasiłki okresowe	2	8	2 804,00
schronienie	1	12	9 432,00
			396,00
posiłek dla dzieci w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	20	147	60% dotacja budżetu państwa 40% środki własne gminy
zasiłki celowe przyznane w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	17	69	39 200,00 60% dotacja budżetu państwa 40% środki własne gminy
sprawianie pogrzebu	1	1	3 700,00
zasiłki celowe i w naturze	26	65	24 450,00
zasiłki celowe specjalne	7	12	5 300,00
zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	0	0	0,00

Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
RAZEM	-	-	159 099,01
odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	3	34	75 693,00
OGÓŁEM	-	-	234 792,11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnicach Warckich za 2020 r., (dostęp: 14.12.2021).

Świadczeniami rodzinnymi według art. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych są:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
2. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
3. zapomoga wypłacana przez gminy;
4. świadczenia wypłacane przez gminy;
5. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
6. świadczenie rodzicielskie.

Na świadczenia rodzinne w roku 2020 gmina Świnice Warckie wydatkowano kwotę w wysokości 1 105 308,47 zł.

Pozostałe zadania realizowane przez GOPS w 2020 roku:

- świadczenia z funduszu alimentacyjnego (18 uprawnionych na łączną kwotę 77 703,23);
- świadczenia wychowawcze „500+” (383 rodziny, na 600 dzieci, kwota łączna 3 422 676,66 zł);
- świadczenia w ramach programu „Dobry start” (289 rodzin, na 396 uczniów, kwota łączna 122 760,00zł).

W roku 2020 do GOPS w Świnicach Warckich wpłynęło 5 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny, w wyniku rozpatrzenia wniosków wydano łącznie 16 kart.

10. Organizacje pozarządowe

Gmina przyjęła Program Współpracy Gminy Świnice Warckie z organizacjami pozarządowymi na 2021 r. Celem głównym programu jest kształtowanie i wzmocnienie współpracy między gminą, a organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami. Program skupiony jest na:

- upowszechnianiu i wspieraniu kultury fizycznej;
- ochronie i promocji zdrowia;
- porządku i bezpieczeństwie publicznym oraz przeciwdziałaniu patologiom społecznym.

Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi może odbywać się w formach finansowych i pozafinansowych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z wieloma organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami z terenu Gminy. Funkcjonuje tu szereg stowarzyszeń, 10 jednostek ochotniczej straży pożarnej, a także trzy parafie Kościoła rzymskokatolickiego.

11. Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi uporządkowanie i podsumowanie zebranych w diagnozie informacji. Ponadto wykorzystano również odpowiedzi mieszkańców w przeprowadzonej ankiecie. Metoda ta opiera się na określeniu mocnych i słabych stron gminy, a także szans i zagrożeń płynących z otoczenia. Mocne strony wynikają z czynników wewnętrznych, świadczą o przewadze i stanowią atut gminy. Słabe strony są wadami i słabościami gminy, stanowią problemy wynikające głównie z czynników wewnętrznych. Szanse przyczyniają się do zmiany na lepsze, natomiast zagrożenia stanowią niebezpieczeństwo zmiany na gorsze. W przeciwieństwie do słabych i mocnych stron, zagrożenia i szanse wynikają z czynników zewnętrznych. Poniższa tabela przedstawia analizę SWOT przygotowaną na potrzeby niniejszego dokumentu strategicznego.

Tabela 20 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">wyższy wskaźnik przyrostu naturalnego w porównaniu do powiatu, województwa i krajuwysoki potencjał rolniczywzrost liczby nowo zarejestrowanych podmiotówsystematyczny spadek osób bezrobotnychwzrost liczby lokali mieszkalnychdobry układ komunikacyjny (skomunikowanie z różnymi ośrodkami miejskimi)wysoki stopień zwodociągowania Gminy	<ul style="list-style-type: none">systematyczny spadek liczby ludności w Gminiespadek gęstości zaludnieniawzrost osób w wieku poprodukcyjnymsystematyczny wzrost współczynnika obciążenia demograficznegoniski odsetek lokali podłączonych do sieci kanalizacyjnejograniczony dostęp do opieki zdrowotnejbrak zaangażowania mieszkańców w pomoc i wolontariat

- wzrost liczby uczniów w placówkach oświatowych
- działalność Gminnego Ośrodka Kultury
- powiększające się zasoby gminnej biblioteki oraz jej filii
- zmodernizowane obiekty sportowe
- działalność OSP
- malejące ubóstwo wśród mieszkańców
- spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami z terenu Gminy
- kontrola w zakresie sprzedaży alkoholu w obiektach na terenie Gminy
- świadczenie poradnictwa w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą
- bieżący monitoring liczby osób z niepełnosprawnościami
- bieżące informowanie osób z niepełnosprawnościami o możliwościach pomocy
- wyższa świadomość mieszkańców w zakresie wiedzy o osobach z niepełnosprawnościami
- wysoki wskaźnik problemu przemocy w rodzinie
- bariery (społeczne i infrastrukturalne) pojawiające się w życiu osób z niepełnosprawnościami
- utrudniony dostęp do usług opiekuńczych
- niedostatecznie rozwinięta baza rehabilitacyjna
- niski poziom aktywizacji zawodowej wśród osób niepełnosprawnych
- niechęć mieszkańców do podejmowania aktywności zawodowej (szkolenia, kursy)
- niski poziom wykształcenia wśród osób pozostających trwale bezrobotnymi
- trudności w znalezieniu pracy przez osoby bezrobotne
- niewystarczająca oferta pomocy skierowana do osób starszych
- ograniczone zasoby mieszkaniowe Gminy

- podejmowanie działań zapobiegających dysfunkcjom w rodzinach
- dostępność bazy oświatowej
- stała współpraca władz oraz GOPS z Powiatowym Urzędem Pracy
- oddelegowanie pracowników społecznych do zajmowania się problemami osób starszych
- wyspecjalizowana kadra pracowników pomocy społecznej
- działalność organizacji pozarządowych

SIŁY

- świadczenia oferowane przez Państwo
- większa świadomość w zakresie problemów społecznych i chorób psychicznych
- zmniejszenie skali wykluczenia społecznego dzięki programom pomocowym
- rozwój turystyki, w tym agroturystyki
- skuteczniejsze pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej
- wyższe fundusze na eliminację barier infrastrukturalnych i architektonicznych

ZAGROŻENIA

- występowanie trendu starzejącego się społeczeństwa
- niż demograficzny
- wpływ pandemii koronawirusa na społeczeństwo
- obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej
- rosnące zagrożenie uzależnieniami
- trudna sytuacja gospodarcza
- spadek opłacalności produkcji rolnej
- niewystarczające środki w walce z uzależnieniami
- brak systematyczności w pomocy rodzinom, które wymagają specjalistycznej pomocy

- zwiększenie bazy instytucji oraz grup świadczących pomoc osobom z niepełnosprawnościami
- zwiększona dostępność możliwości edukacyjnych na terenach wiejskich
- zmieniający się na korzyść wizerunek sektora pomocy społecznej
- niewystarczający przekaz medialny upowszechniający problemy osób z niepełnosprawnościami
- brak zaangażowania osób w wolontariat
- niewystarczający poziom współpracy na poziomie rodzic (rodzina)-szkoła
- pogłębiające się uzależnienie spowodowane nowymi technologiami
- upowszechnienie się zjawiska dziedziczenia bezrobocia
- emigracja młodych ludzi
- zjawisko nielegalnego zatrudniania pracowników
- zwiększająca się ogólna liczba beneficjentów pomocy społecznej w kraju

Źródło: Opracowanie własne.

12. Misja

Do sformułowania celów niezbędne jest określenie misji, która przyświecać będzie działaniom ukierunkowanym na realizację działań zmierzających do poprawy sytuacji społecznej w gminie Świnice Warckie. Misja stanowi kierunek rozwoju, do którego dążyć będzie podmiot, na potrzeby którego został opracowany niniejszy dokument. Określone w misji zagadnienia stanowią cel główny wszelkich działań oraz powód stworzenia strategii rozwoju. Odpowiada na pytania, co dana jednostka chce osiągnąć.

Zgodnie z obszarami problemowymi oraz wyzwaniem stawianymi przez przedstawicieli władz lokalnych sformułowano następującą misję:

„Realizowanie przyjętych celów polityki społecznej w oparciu o rozbudowany system opieki społecznej, zapewniający godne warunki życia, możliwości rozwoju, a także pomoc w zakresie minimalizowania skutków problemów społecznych i wykluczenia społecznego”

13. Cele strategii

Wskazane w poniższych tabelach cele strategiczne nawiązują do tego, jak Gmina zamierza osiągnąć do roku 2027 przyjęte kierunki działań. Wspomniane cele nadają sens istnieniu danej jednostki samorządu terytorialnego czy podmiotowi realizującemu działania w zakresie pomocy społecznej. Dzięki sprecyzowanym potrzebom Gminy w zakresie usług społecznych można opisać cele jako planowane przedsięwzięcia dla tego obszaru w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Wszystkie cele strategiczne powinny być konkretnie sformułowane, ambitne, mierzalne, realistyczne i określone w czasie w myśl zasady modelu SMART.

Na potrzeby niniejszego dokumentu, w oparciu o diagnozę społeczno-gospodarczą oraz wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców wyszczególniono następujące obszary problemowe, które wymagają działań podmiotów realizujących świadczenia w zakresie pomocy społecznej:

1. Rodzina;
2. Osoby niepełnosprawne i osoby starsze;
3. Problemy społeczne (bezrobocie, ubóstwo i bezdomność);
4. Uzależnienia;
5. Pomoc w rozwiązywaniu sytuacji problemowych.

W ramach powyższych obszarów problemowych wyszczególniono pięć celów strategicznych:

- Cel strategiczny 1: „Rodzina jako fundament życia społecznego”;
- Cel strategiczny 2: „Aktywizacja i integracja osób starszych i niepełnosprawnych ze społecznością lokalną”;
- Cel strategiczny 3: „Reagowanie i rozwiązywanie problemów społecznych takich jak bezrobocie, ubóstwo i bezdomność”;

- Cel strategiczny 4: „Wsparcie osób dotkniętych problemem uzależnień”;
- Cel strategiczny 5: „Rozszerzenie działań służb socjalnych w samodzielnym rozwiązywaniu problemów”.

Dzięki wskazaniu powyższych obszarów możliwe było przyjęcie konkretnych kierunków działań, które będą pomocne w realizacji wszelkich działań, projektów i zamierzeń, skupiających się na poprawie jakości świadczonych usług społecznych, pomocy materialnej i niematerialnej oraz zachęcania do samodzielności członków społeczności lokalnej. Poniższe tabele szczegółowo przedstawiają cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki działań, a także potencjalne źródła finansowania, czas realizacji oraz mierniki oceny.

Tabela 21 Cele Obszaru problemowego: Rodzina

OBSZAR PROBLEMOWY: RODZINA				
CEL STRATEGICZNY 1: RODZINA JAKO FUNDAMENT ŻYCIA SPOŁECZNEGO				
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	CZAS REALIZACJI	MIERNIKI OCENY
CEL OPERACYJNY 1.1. ELIMINACJA NIERÓWNOŚCI I DYSFUNKCJI WŚRÓD RODZIN	<p>Pomoc finansowa w zakresie świadczeń społecznych</p> <p>Interwencja w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p> <p>Pomoc psychologiczna i prawna dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie lub innymi skutkami patologii społecznej</p> <p>Propagowanie wśród społeczeństwa modelu pełnej rodziny</p> <p>Edukacja rodzin w zakresie prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich</p> <p>Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej w</p>	<p>Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych, sponsorzy</p>	<p>W sposób bieżący, w ramach obowiązywania SRPS 2022-2027</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba udzielonych świadczeń społecznych • liczba interwencji podjętych w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie • liczba udzielonych porad w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej • liczba inicjatyw na rzecz rodziny • liczba przeprowadzonych sesji terapeutycznych • liczba wykorzystanych metod pracy społecznej • liczba istniejących grup wsparcia na terenie Gminy • podjęte działania resocjalizacyjne wobec sprawców przemocy • liczba wydanych posiłków • liczba zorganizowanych kolonii i półkolonii • ilość zorganizowanych zbiórek charytatywnych • liczba przeprowadzonych programów socjoterapeutycznych

rodzinach dotkniętych problemem uzależnień
Prowadzenie działań na rzecz ochrony macierzyństwa i dziecka w rodzinie
Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin (w tym rodzin zastępczych)
Poszerzenie metod pracy socjalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej
Prowadzenie grup wsparcia dla członków rodzin bezpośrednio dotkniętych problemem
Rozszerzenie wsparcia prawnego i psychologicznego dla członków rodzin dotkniętych problemami społecznymi
Bieżący monitoring i interwencja w zakresie

- ilość działań podjętych w zakresie wyrównywania szans
- liczba nawiązanych współprac podmiotami i partnerami społecznymi
- liczba imprez integracyjno- kulturalnych dla rodzin w ciągu roku

**CEL OPERACYJNY 1.2.
DOSTOSOWANIE
SYSTEMU WSPARCIA
DO POTRZEB RODZIN**

przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zwiększenie dostępności do ośrodków wsparcia dla osób z rodzin dotkniętych przemocą

Resocjalizacja sprawców przemocy w rodzinie

Ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych ubóstwem

CEL OPERACYJNY 1.3.
Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do wszechstronnego rozwoju

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez udzielanie pomocy materialnej

Organizacja i finansowanie kolonii i półkolonii letnich oraz zimowych

Zaangażowanie

wolontariuszy w zbiórki na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej

Tworzenie programów
socjoterapeutycznych
Stworzenie zespołu
interwencyjnego
Wyrównywanie szans dzieci
i młodzieży w zakresie
edukacji
Poszerzenie i promocja
oferty czasu wolnego dla
dzieci i młodzieży
Dostosowanie oferty
placówek wsparcia
dziennego dla dzieci i
młodzieży
Dostosowanie oferty
edukacyjnej do poziomu
wiedzy uczniów
Upowszechnienie
zdrowego stylu życia wśród
dzieci i młodzieży
Współpraca z podmiotami
działającymi na rzecz
rozwiązywania problemów
społecznych
Zapewnienie przez
pracodawców
odpowiednich form

CEL OPERACYJNY 1.4.
Współdziałanie z
podmiotami
realizującymi zadania
z zakresu opieki i
pomocy rodzinie

zatrudnienia i warunków pracy z uwagi na wychowanie dzieci

Zwiększenie zakresu działań z psychologami i pedagogami szkolnymi

Zwiększenie dostępu do informacji o podmiotach realizujących świadczenia pomocowe

Organizacja imprez integracyjno- kulturalnych dla rodzin

Współpraca z partnerami społecznymi w zakresie pomocy dzieciom i rodzinom

Źródło: Opracowanie własne.

Cel strategiczny w ramach obszaru problemowego „Rodzina” został sformułowany następująco: „Rodzina jako fundament życia społecznego”. Rodzina stanowi podstawową jednostkę życia społecznego oraz grupę nieformalną. Można w niej zaobserwować pewne postawy czy zachowania świadczące o wszystkich członkach. Dlatego też wszelkie zadania należy realizować w oparciu o uwarunkowania rodzin zamieszkujących teren gminy Świnice Warckie. W ramach tego celu strategicznego określono cztery podrzędne wobec niego i służące jego realizacji cele operacyjne. Pierwszy cel operacyjny skupia się na eliminacji nierówności i dysfunkcji wśród rodzin. Kierunki działań skupiają się m.in. na pomocy finansowej dla rodzin dotkniętych problemami społecznymi, interwencją w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pomocy psychologicznej, terapeutycznej oraz prawnej dla członków rodzin, edukacji w zakresie działania i powiązań w rodzinie. Niezwykle ważne jest dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb rodzin. Stanowi to drugi cel operacyjny, w ramach którego podjęte zostaną działania skupiające się m.in. na rozszerzeniu oferty metod pracy socjalnej, prowadzeniu grup wsparcia dla członków rodzin dotkniętych losowymi sytuacjami. Ponadto istotne będzie również skupienie działań na dotarciu do osób pozostających w rodzinach dysfunkcyjnych, a potrzebujących pomocy w postaci porad psychologicznych, czy też prawnych. Na podstawie wyników badania kierunkiem, który wymaga niezwłocznego włączenia do realizacji działań jest aspekt przemocy w rodzinie. Dlatego też cel ten skupiać się będzie na przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz udzielaniu wsparcia w postaci zwiększania dostępności do ośrodków dla osób dotkniętych powyższym problemem. Trzecim celem operacyjnym jest „Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do wszechstronnego rozwoju”. Kierunki działań skupią się na ograniczeniu zjawiska niedożywiania dzieci, wyrównywaniu szans edukacyjnych, organizowaniu wyjazdów (w tym kolonii i półkolonii). Ponadto istotne będzie budowanie wśród dzieci i młodzieży dobrych nawyków, odpowiednich postaw, a także eliminacji uzależnień. Współdziałanie z podmiotami realizującymi zadania z zakresu opieki i pomocy rodzinie będzie realizowane w ramach czwartego celu operacyjnego. Niezwykle ważna jest aktywizacja członków rodzin, zachęcanie do podejmowania pracy czy spędzania wolnego czasu produktywnie bez uciekania się do patologii społecznych. W ramach tego celu istotne będzie wspólnie z podmiotami dążenie do aktywizacji zawodowej, zapewnianie odpowiednich form zatrudnienia. Ponadto dzieci otrzymają dodatkowe wsparcie psychologiczne, a całe rodziny będą mogły uczestniczyć w inicjatywach społecznych skupionych na integracji lokalnych społeczności.

Tabela 22 Cele Obszaru problemowego: Osoby niepełnosprawne i osoby starsze

OBSZAR PROBLEMOWY: OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE I OSOBY STARSZE

CEL STRATEGICZNY 2: AKTYWIZACJA I INTEGRACJA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	CZAS REALIZACJI	MIERNIKI OCENY
CEL OPERACYJNY 2.1. Włączenie osób starszych w życie społeczne	Przeprowadzenie przez osoby starsze zajęć dla dzieci i młodzieży Bieżąca edukacja w zakresie akceptacji osób starszych Zapewnienie odpowiedniego dostępu do edukacji, kultury i rekreacji osobom starszym Propagowanie wśród mieszkańców Gminy działań samopomocowych	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych, sponsorzy	W sposób bieżący, w ramach obowiązywania SRPS 2022-2027	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych zajęć • liczba akcji edukacyjnych • liczba podjętych działań pomocowych • liczba dostępnych usług opiekuńczych • liczba miejsc w ośrodkach wsparcia dziennego • kwota udzielonego wsparcia finansowego • liczba nawiązanych współprac z instytucjami i organizacjami pozarządowymi • liczba udzielonych porad specjalistycznych • liczba utworzonych grup wsparcia • liczba zaangażowanych wolontariuszy w akcjach na rzecz osób z niepełnosprawnościami i starszych • liczba akcji uświadamiających na temat niepełnosprawności
CEL OPERACYJNY 2.2. Zapewnienie opieki i bezpieczeństwa seniorom	Rozszerzenie usług opiekuńczych Prowadzenie działań na rzecz zwiększenia			

dostępności ośrodków
wsparcia dziennego
Realizacja działań
pomocowych rodzinom
osób starszych
Wsparcie finansowe
seniorów z grupy ryzyka
socialnego
Rozszerzenie działań
placówek pomocy
doraźnej dla ubogich
seniorów
Podejmowanie i
rozszerzanie współpracy z
instytucjami i
organizacjami
pozarządowymi
działającymi na rzecz osób
starszych
Prowadzenie bieżącego
wsparcia
psychologicznego,
prawniczego, medycznego
i opiekuńczego
Tworzenie lokalnych grup
wsparcia
Pozyскиwanie
wolontariuszy
wspierających osoby

- liczba przekazanych informacji odnośnie różnych form wsparcia dla osób z niepełnosprawnością
- liczba udzielonych usług rehabilitacyjnych i medycznych
- liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych
- liczba udogodnień w miejscach użyteczności publicznej
- liczba osób zarejestrowanych jako osoby niepełnosprawne
- liczba ofert kulturalno- rekreacyjnych

<p>starsze w codziennym życiu</p>	<p>Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat niepełnosprawności</p>
<p>CEL OPERACYJNY 2.3. Minimalizacja skutków niepełnosprawności oraz zapewnienie odpowiednich warunków do aktywności osób nią dotkniętych</p>	<p>Informowanie osób niepełnosprawnych o formach pomocy (w tym o dofinansowaniu turnusów rehabilitacyjnych oraz sprzętu)</p> <p>Zapewnienie dostępu do rehabilitacji oraz opieki medycznej</p> <p>Współpraca z PCPR i PUP w zakresie aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnością</p> <p>Dostosowanie miejsc użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami</p>

Bieżące monitorowanie
liczby osób z
niepełnosprawnościami
Pozyskiwanie
wolontariuszy
wspierających osoby z
niepełnosprawnościami w
codziennym życiu
Dostosowywanie oferty
kulturalnej, rozrywkowej i
oświatowej do potrzeb
osób z
niepełnosprawnościami
Tworzenie lokalnych grup
wsparcia dla osób z
niepełnosprawnościami
Minimalizowanie izolacji i
poczucia wykluczenia osób
z niepełnosprawnościami
wśród społeczności
lokalnej

Źródło: Opracowanie własne.

Drugim obszarem problemowym są osoby niepełnosprawne oraz starsze. W ramach tego określono następujący cel strategiczny: „Aktywizacja i integracja osób starszych i niepełnosprawnych ze społecznością lokalną”. Pierwszym celem operacyjnym, który będzie służył realizacji celu strategicznego jest aspekt włączenia osób starszych w życie społeczne. Kierunki działań skupią się m.in. na propagowaniu wśród mieszkańców postaw społecznie odpowiedzialnych, wspieraniu i udzielaniu pomocy osobom starszym. Ponadto seniorzy są doświadczonymi członkami społeczności lokalnych, dlatego ich wiedzę i umiejętności można wykorzystać podczas realizacji warsztatów i spotkań z dziećmi oraz młodzieżą z terenu Gminy. Niewątpliwie w procesie włączania osób starszych do społeczności lokalnej istotna jest również edukacja mieszkańców w zakresie akceptacji osób starszych. Drugi cel operacyjny opierać się będzie na zapewnieniu opieki i bezpieczeństwa seniorom. Cel ten zostanie zrealizowany m.in. przez rozszerzenie usług opiekuńczych, zwiększenie dostępu do miejsc świadczenia opieki dziennej, współpracę z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy seniorom. Ważne jest również wsparcie psychologiczne i terapeutyczne dla seniorów znajdujących się w ciężkiej sytuacji. Działania realizowane będą poprzez włączenie wolontariuszy. Dlatego też niezwykle ważne będzie ich poszukiwanie i szkolenie do pracy z osobami wymagającymi pomocy. Ostatni cel operacyjny w ramach tego celu strategicznego skupiać się będzie na minimalizacji skutków niepełnosprawności oraz zapewnieniu odpowiednich warunków do aktywności osób nią dotkniętych. Niezwykle ważna jest pomoc osobom niepełnosprawnym, które bardzo często muszą mierzyć się z wszelkimi przeciwnościami czy utrudnieniami. W ramach tego celu przeprowadzone zostaną akcje uświadamiające na temat niepełnosprawności, by mieszkańcy również zostali poinformowani, że wśród nich są osoby z niepełnosprawnościami, które często wymagają dodatkowej pomocy. Osobom niepełnosprawnym będą przekazywane bieżące informacje w zakresie form pomocy, czy realizowanych na ich rzecz świadczeń. Ponadto działania skupią się również na pomocy w rehabilitacji oraz wsparciu psychologicznym. W celu ułatwienia dostępu do miejsc użyteczności publicznej zostaną wprowadzone udogodnienia, tak by osoby z niepełnosprawnościami mogły w pełni z nich korzystać. Konieczne będzie również minimalizowanie izolacji osób z niepełnosprawnościami i włączanie ich do codziennego życia społeczności lokalnych, tak by mogli czuć się ważni oraz potrzebni.

Tabela 23 Cele Obszaru problemowego: Problemy Społeczne (bezrobocie, ubóstwo, bezdomność)

OBSZAR PROBLEMOWY: PROBLEMY SPOŁECZNE (bezrobocie, ubóstwo, bezdomność)

CEL STRATEGICZNY 3: Reagowanie i rozwiązywanie problemów społecznych takich jak bezrobocie, ubóstwo i bezdomność

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	CZAS REALIZACJI	MIERNIKI OCENY
3.1. Wsparcie aktywności zawodowej mieszkańców	Bieżąca współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w ramach aktywizacji zawodowej mieszkańców Gminy Przydzielanie pracy socjalnej osobom długotrwale bezrobotnym Udzielanie szkoleń i warsztatów dla osób bezrobotnych Wsparcie finansowe dla rodzin dotkniętych problemem bezrobocia Utworzenie na terenie gminy obszarów do rozwoju przedsiębiorczości	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych, sponsorzy	W sposób bieżący, w ramach obowiązywania SRPS 2022-2027	<ul style="list-style-type: none"> liczba nawiązanych współprac z PUP-em, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami liczba przydzielonych prac socjalnych liczba szkoleń i warsztatów udzielonych osobom bezrobotnym kwota udzielonego wsparcia liczba osób objętych opieką psychologiczną liczba projektów aktywizujących osoby bezrobotne liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na terenie gminy liczba przeprowadzonych zbiórek liczba udzielonych porad liczba udostępnionych miejsc noclegowych

<p>Nawiązanie współpracy z podmiotami gospodarczymi na terenie gminy</p> <p>Objęcie opieką psychologiczną osób długotrwale bezrobotnych</p> <p>Realizacja projektów aktywizujących osoby bezrobotne, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych</p> <p>Wsparcie finansowe osób dotkniętych ubóstwem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zorganizowanych projektów w celu rozwiązywania sytuacji problemowych
<p>CEL OPERACYJNY</p> <p>3.2. Eliminacja ubóstwa wśród mieszkańców Gminy</p> <p>Rozszerzenie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej</p> <p>Monitorowanie potrzeb mieszkańców znajdujących się w</p>	

trudnej sytuacji finansowej
Zwiększenie dostępności mieszkań komunalnych i socjalnych na terenie Gminy
Nadzór nad wydatkowaniem świadczeń pomocowych
Przeprowadzanie zbiorów na rzecz ubogich
Udzielanie porad osobom korzystającym długotrwale ze świadczeń społecznych
Upowszechnianie zjawiska pomocy sąsiedzkiej
Wsparcie finansowe osób dotkniętych bezdomnością
Nawiązanie współpracy z noclegowniami dla osób bezdomnych
Opracowanie, realizacja i współudział w realizacji projektów skierowanych

CEL OPERACYJNY
3.3. Ograniczenie skutków zjawiska bezdomności

do ubogich mieszkańców
Gminy
Nawiązywanie
współpracy z
organizacjami
pozarządowymi
działającymi na rzecz
osób bezdomnych

Źródło: Opracowanie własne.

Trzeci z obszarów problemowych wyszczególnionych na potrzeby niniejszego dokumentu odnosi się do szeroko rozumianych problemów społecznych. W wyniku diagnozy oraz ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców, a także biorąc pod uwagę sytuację w społeczeństwie odniesiono się do trzech głównych problemów- ubóstwa, bezrobocia oraz bezdomności. Celem strategicznym, który przyjęto do zwalczania problemów społecznych jest „Reagowanie i rozwiązywanie problemów społecznych takich jak bezrobocie, ubóstwo i bezdomność”. Będzie on realizowany przez bardziej szczegółowe cele operacyjne. Pierwszy z nich „Wsparcie aktywności zawodowej mieszkańców” przyczyni się do aktywizacji osób pozostających długotrwale bezrobotnymi. Na potrzeby tego celu wyznaczono kierunki koncentrujące się m.in. na bieżącej współpracy z PUP, organizacji szkoleń oraz warsztatów dla osób bezrobotnych, udzielaniu świadczeń finansowych, rozwój obszarów inwestycyjnych i współpracy z podmiotami gospodarczymi działającymi na terenie Gminy. Istotna będzie również realizacja projektów aktywizujących osoby bezrobotne, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych. Drugi cel operacyjny skupiony jest na eliminacji ubóstwa wśród mieszkańców Gminy. Działania podjęte w celu eliminacji problemu będą koncentrowały się na pomocy finansowej, przeprowadzaniu zbiórek i organizacji wolontariatu. Ponadto istotne będzie prowadzenie bieżącego monitoringu osób pozostających w trudnej sytuacji materialnej, a także nadzór nad wydatkowaniem przyznawanych świadczeń. Walka ze zjawiskiem bezdomności będzie odbywała się w ramach trzeciego celu strategicznego pn. „Ograniczanie skutków zjawiska bezdomności”. W tym przypadku ogromną rolę będzie pełniła pomoc finansowa, w tym również nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które działają na rzecz osób bezdomnych. Istotną kwestią będzie również współpraca z noclegowniami, które zapewniają schronienie najbardziej potrzebującym. Ważnym punktem w rozwiązywaniu problemu bezdomności będzie także opracowanie, realizacja i współudział w realizacji projektów skierowanych do ubogich mieszkańców Gminy.

Tabela 24 Cele Obszaru problemowego: Uzależnienia

OBSZAR PROBLEMOWY: UZALEŻNIENIA				
CEL STRATEGICZNY 4: Wsparcie osób dotkniętych problemem uzależnień				
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	CZAS REALIZACJI	MIERNIKI OCENY
CEL OPERACYJNY 4.1. Zapobieganie uzależnieniom wśród mieszkańców	Realizacja celów Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii Przeciwdziałanie problemom uzależnień dzieci i młodzieży Edukacja w zakresie przeciwdziałania zjawisku narkomanii i problemów z alkoholem Wpływanie na zachowanie i postawę mieszkańców w sytuacjach związanych z spożyciem alkoholu i zażywaniu narkotyków	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych, sponsorzy	W sposób bieżący, w ramach obowiązywania SRPS 2022-2027	<ul style="list-style-type: none"> • Stopień realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii • Liczba podjętych działań w ramach przeciwdziałania problemom uzależnień dzieci i młodzieży • Liczba akcji edukacyjnych • Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe • Liczba osób objętych kontrolą prawną i społeczną • Liczba osób objętych wsparciem psychologicznym, prawnym i społecznym • Liczba nowych metod leczenia i terapii osób uzależnionych

<p>CEL OPERACYJNY 4.2.Pomoc w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień wśród mieszkańców</p>	<p>Udzielenie pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym w zakresie leczenia odwykowego</p>
	<p>Sprawowanie kontroli prawnej i społecznej nad osobami uzależnionymi Objęcie wsparciem psychologicznym, prawnym i społecznym rodzin dotkniętych problemem uzależnień Rozszerzenie oferty nowoczesnych metod leczenia i terapii osób uzależnionych</p>

Źródło: Opracowanie własne.

Czwartym celem strategicznym jest wsparcie osób dotkniętych problemem uzależnień. W ramach tego problemu wyznaczono dwa cele operacyjne. Pierwszym z nich jest zapobieganie uzależnieniom wśród mieszkańców. Jest to problem, który dotyka wielu mieszkańców gminy Świnice Warckie. Jak wynika z przeprowadzonej ankiety wśród mieszkańców Gminy Świnice Warckie 64,5 % respondentów wskazywało alkoholizm jako największy problem występujący na terenie Gminy. W celu minimalizacji skutków uzależnień zasadne będzie realizowanie celów Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii. Sytuacja w społeczeństwie wskazuje na obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej, stąd zadania powinny koncentrować się na przeciwdziałaniu problemom uzależnień wśród dzieci i młodzieży. Może zostać to zrealizowane poprzez warsztaty bądź inne formy edukacyjne, które trafią do młodych ludzi. Wpływ osób dorosłych w wychowywaniu dzieci jest ogromny, dlatego też zasadne będzie wpływanie na zachowania również osób dorosłych. Drugi cel operacyjny koncentruje się na pomocy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień wśród mieszkańców. Do realizacji tego celu przyczynią się przyjęte kierunki działań, które dotyczą m.in. wsparcia w zakresie leczenia odwykowego osób uzależnionych i współuzależnionych, sprawowania kontroli zarówno prawnej jak i społecznej nad osobami uzależnionymi. Istotne będzie również objęcie wsparciem psychologicznym, prawnym i społecznym członków rodzin pozostających w bliskich relacjach z osobą uzależnioną. Udzielanie wsparcia w postaci leczenia wymagają niejednokrotnie maksymalizacji wysiłków wielu podmiotów. Dlatego też zasadne będzie oparcie leczenia na nowoczesnych metodach, które pozwolą na zwiększenie skuteczności w rozwiązywaniu sytuacji problemowych jakimi są uzależnienia.

W ramach tych kierunków zwiększy się świadomość mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień oraz pomocy w rodzinie, a co za tym idzie zmniejszy się liczba przypadków pomocy w rodzinie, jeśli chodzi o problem uzależnień. Zwiększy się również dostęp do wsparcia dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych oraz do opieki zdrowotnej z wykorzystaniem nowoczesnych metod terapii i leczenia.

Tabela 25 Cele Obszaru problemowego: Pomoc w rozwiązywaniu sytuacji problemowych

OBZAR PROBLEMOWY: POMOC W ROZWIĄZANIU SYTUACJI PROBLEMOWYCH

CEL STRATEGICZNY 5: Rozszerzenie działań służb socjalnych w samodzielnym rozwiązywaniu problemów

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	CZAS REALIZACJI	MIERNIKI OCENY
CEL OPERACYJNY 5.1. Dostosowanie i wzmocnienie działań służb socjalnych do potrzeb mieszkańców	Bieżące informowanie mieszkańców odnośnie świadczeń i innych formach pomocy	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych, sponsorzy	W sposób bieżący, w ramach obowiązywania SRPS 2022-2027	<ul style="list-style-type: none"> Liczba informacji przekazanych mieszkańcom Liczba szkoleń przeprowadzonych wśród pracowników pomocy społecznej Liczba podjętych inicjatyw na rzecz rozwoju infrastruktury społecznej Liczba nowych asystentów rodziny Liczba wolontariuszy Liczba udzielonych porad Liczba podjętych działań przez różne podmioty w kwestii społecznej
	Zwiększenia kompetencji i umiejętności pracowników pomocy społecznej			
	Bieżący rozwój infrastruktury społecznej służącej celom społecznym			
	Rozszerzenie zespołu GOPS o dodatkowych asystentów rodziny			

CEL
OPERACYJNY
5.2.
Wskazywanie
kierunków i
rozwiązań
mieszkańcom
dotkniętym
problemami
społecznymi

Zaangażowanie
mieszkańców w
podejmowanie
inicjatyw społecznych
oraz rozwiązywanie
lokalnych problemów

Działania skupiające się
na rozwoju i
popularyzacji
wolontariatu wśród
mieszkańców Gminy
Udzielanie porad w
zakresie udzielania
środków finansowych,
w tym dotacji ze
środków zewnętrznych
Pomoc w rozwoju
organizacji
pozarządowych
podejmujących
działalność na terenie
Gminy
Rozszerzenie zakresu
rozwiazywania
problemów

społecznych przez
organizacje
pozarządowe i inne
podmioty
zaangażowane w
kwestie społeczne
Rozwój obszaru
samopomocy wśród
mieszkańców Gminy
Bieżące reagowanie na
zgłaszane problemy
społeczne

Źródło: Opracowanie własne.

Ostatnim z przyjętych celów jest „Rozszerzenie działań służb socjalnych w samodzielnym rozwiązywaniu problemów”. Samodzielność zwykle wśród osób dotkniętych problemami społecznymi jest mocno ograniczona. Umiejętność rozpoznania problemu, a następnie zgłoszenie się do odpowiednich podmiotów świadczących pomoc jest niezwykle ważne w walce z problemami społecznymi. W ramach powyższego celu strategicznego wyróżniono dwa cele operacyjne, które oparte są na planowanych do realizacji kierunkach działań. Pierwszym celem operacyjnym jest dostosowanie i wzmocnienie działań służb socjalnych do potrzeb mieszkańców. Niezwykle istotne będzie bieżące informowanie mieszkańców odnośnie świadczeń i innych formach pomocy, zwiększenie kompetencji i umiejętności pracowników pomocy społecznej czy bieżący rozwój infrastruktury społecznej służącej celom społecznym. Takie kierunki umożliwią na dostosowanie działań, w tym również działań samopomocowych. Na podstawie diagnozy stwierdzić można, iż w Gminie brakuje asystentów rodziny, którzy wspieraliby walkę z problemami o różnym podłożu. Dlatego też cel skupi się na pozyskiwaniu pracowników, którzy mogliby świadczyć taką pomoc rodziną najbardziej dotkniętym i znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Drugi cel operacyjny związany będzie ze wskazywaniem kierunków i rozwiązań mieszkańcom dotkniętym problemami społecznymi. Działania będą koncentrować się m.in. na angażowaniu mieszkańców w podejmowanie inicjatyw społecznych oraz rozwiązywanie lokalnych problemów, rozwoju obszaru samopomocy wśród mieszkańców Gminy, czy bieżące reagowanie na zgłaszane problemy społeczne. W Gminie istotnym problemem jest również brak zaangażowanej bazy wolontariuszy, dlatego też zasadne będzie podejmowanie działań skupiających się na rozwoju i popularyzacji wolontariatu wśród mieszkańców Gminy. Realizowanie działań w zakresie współpracy z innymi podmiotami świadczącymi pomoc społeczną jest niezwykle ważne w przeciwdziałaniu sytuacjom problemowym. Gmina skoncentruje się na pomocy organizacjom pozarządowym, które podejmują działalność na jej terenie. Dzięki temu mieszkańcy będą bardziej zaangażowani w sprawy społeczne, rozwiną swoje pasje i zainteresowania, a co za tym idzie nastąpi częściowe wygaszanie pojawiających się problemów społecznych.

14. Metody realizacji celów

Realizacja celów i założeń dokumentów strategicznych jest procesem złożonym. Wymaga kompleksowego podejścia, koordynacji wszystkich działań, a także współpracy z innymi podmiotami, organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami.

Za realizację celów Strategii odpowiedzialne będzie bezpośrednio kierownictwo oraz pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnicach Warckich. Ich doświadczenie i umiejętności pozwolą na dostosowanie wszelkich działań, w tym również realizowanie i bieżące monitorowanie zaproponowanych wcześniej kierunków. Realizacja celów będzie odbywać się w systemie bieżącym. W miarę pojawiania się problemów, nastąpi szybka reakcja ze strony GOPS. Pozwoli to na minimalizację skutków problemów społecznych, które obserwuje się w Gminie. Zaznaczyć należy, iż przyjęte kierunki działań mogą być dowolnie modyfikowane czy uaktualniane wraz z pojawiającymi się potrzebami mieszkańców.

Cele niniejszej Strategii będą realizowane również przy udziale władz samorządowych i innych podmiotów, które działają w celu minimalizacji problemów społecznych. Należy również zaznaczyć, iż partycypacja mieszkańców będzie równie istotna. Wraz z władzami i innymi podmiotami stworzą podstawę do zwalczania problemów społecznych, które pojawiają się w społeczeństwie. Pozwoli to na lepsze zrozumienie tego, co dzieje się w społecznościach lokalnych. Duże znaczenie będzie miała działalność wolontariuszy, którzy będą ważną grupą w akcjach pomocowych na rzecz najbardziej potrzebujących. Nie należy zapominać o wcześniej wspomnianej pomocy sąsiedzkiej. Poza pomocą nastąpi również integracja poszczególnych środowisk.

Zgromadzone dane o stopniu realizacji celów pozwolą na identyfikację problemów społecznych, a także na późniejsze ich rozwiązanie. Istotny będzie bieżący nadzór nad realizacją celów strategicznych, by stwierdzić, czy przebiega ona prawidłowo oraz czy zmierza w słusznym kierunku. By było to możliwe przygotowano do każdego celu zestaw mierników oceny. Pozwolą one dokładnie sprawdzić, czy dany cel udało się zrealizować i czy jest jego wyniki są miarodajne.

Realizacja celów odbywać się będzie przy pomocy pozyskanych z zewnątrz środków. Umożliwią one dostosowanie kierunków realizacji celów do potrzeb, wyznaczą ramy finansowania oraz możliwości dofinansowania pochodzących z różnych form pomocy. Ponadto będą konieczne w przypadku udzielania przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej świadczeń socjalnych, które budżetowane są nie tylko ze środków państwowych. Niniejszy dokument stanowi instrument pozyskania środków zewnętrznych na realizację podstawowych celów strategicznych zaproponowanych powyżej. Ponadto Gmina podczas planowania źródeł realizacji założeń niniejszej Strategii będzie mogła skorzystać z dostępnych programów pomocowych, a także prowadzić racjonalną współpracę finansową z organizacjami pozarządowymi, kościelnymi oraz sektorem przedsiębiorców.

15. System wdrażania Strategii

System wdrażania Strategii obejmuje monitoring i ewaluację. Polegają one na bieżącej ocenie realizowanych działań oraz w miarę pojawiających się potrzeb modyfikacji kierunków przyjętych w Strategii. Zmiany pojawić się mogą głównie w przypadku istotnych przesłanek płynących m.in. ze zmian społecznych, sytuacji demograficznej bądź nowelizacji regulacji prawnych. Należy jednak pamiętać, iż zmiany powinny być zgodne z przyjętymi wartościami i zasadami.

Monitoring ukierunkowany jest na uzyskiwanie informacji na temat realizacji planowanych działań. Dotyczy to głównie założeń Strategii, osiągnięcia rezultatów wszelkich podejmowanych działań, źródeł finansowania działań czy czasu ich realizacji. Bieżący monitoring umożliwi dostosowanie działań o charakterze społecznym do pojawiających się okoliczności.

Organem odpowiedzialnym za wdrażanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminie Świnice Warckie będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świnicach Warckich. Ponadto podmiot jest zobligowany do zbierania i udostępniania danych w zakresie postępu wdrażania założeń oraz przebiegu realizacji Strategii.

Wskaźnikiem wykonania Strategii będzie stopień realizacji działań ujętych w niniejszym dokumencie. Monitorowanie oraz ocena realizacji założeń polegać będzie na analizie porównawczej osiągniętego stanu do przyjętych wcześniej założeń. Sporządzane w tym celu będą sprawozdania rzeczowe i finansowe jednostek organizacyjnych Gminy.

Skuteczna realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świnice Warckie będzie możliwa przy wykorzystaniu zasobów zapewnionych przez przedstawicieli samorządu lokalnego. Programy i projekty będą mogły zostać realizowane w okresach półrocznych bądź rocznych, w zależności od ich specyfiki i złożoności. Mogą być przyjmowane uchwałami przez Radę Gminy i powinny stanowić załączniki do niniejszej Strategii.

Spis tabel

Tabela 1 Sieć osadnicza w gminie Świnice Warckie	17
Tabela 2 Liczba ludności w latach 2015-2020 dla Gminy Świnice Warckie, powiatu łęczyckiego, województwa łódzkiego oraz Polski.....	32
Tabela 3 Struktura ludności Gminy Świnice Warckie wg płci w latach 2015-2020.....	33
Tabela 4 Gęstość zaludnienia na lata 2015-2020 dla gminy Świnice Warckie, powiatu łęczyckiego, województwa łódzkiego oraz Polski.....	33
Tabela 5 Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci w latach 2015 – 2020 dla Gminy Świnice Warckie, powiatu łęczyckiego, województwa łódzkiego oraz Polski.....	35
Tabela 6 Podmioty nowo zarejestrowane według działów PKD w Gminie Świnice Warckie	38
Tabela 7 Bezrobotni zarejestrowani według płci w latach 2015-2020 dla gminy Świnice Warckie, powiatu łęczyckiego, województwa łódzkiego oraz Polski.....	40
Tabela 8 Zasoby mieszkaniowe gminy Świnice Warckie na przestrzeni lat 2015-2020.....	42
Tabela 9 Liczba uczniów w szkołach na terenie gminy Świnice Warckie w latach 2015-2019	46
Tabela 10 Wyniki egzaminu ósmoklasisty 2021 w gminie Świnice Warckie, powiecie łęczyckim, województwie łódzkim i kraju.....	47
Tabela 11 Opieka zdrowotna na terenie gminy Świnice Warckie w latach 2015-2020	48
Tabela 12 Zasoby biblioteki publicznej i filii w gminie Świnice Warckie w latach 2015-2020	50
Tabela 13 Imprezy organizowane przez gminę Świnice Warckie w latach 2015-2020.....	50
Tabela 14 Działalność jednostek ochrony przeciwpożarowej w latach 2018-2020 na terenie gminy Świnice Warckie	52
Tabela 15 Wykonanie dochodów za 2020 rok w ujęciu działowym w gminie Świnice Warckie	53
Tabela 16 Wykonanie wydatków za 2020 rok w ujęciu działowym w gminie Świnice Warckie	54
Tabela 17 Liczba osób i rodzin objętych pomocą GOPS w Świnicach Warckich 2020 roku.....	68
Tabela 18 Powody przyznania pomocy przed GOPS w Świnicach Warckich w 2020 roku	68
Tabela 19 Udzielane świadczenia z zakresu zadań własnych gminy realizowane przez GOPS w Świnicach Warckich w 2020 r.	69
Tabela 20 Analiza SWOT	72
Tabela 21 Cele Obszaru problemowego: Rodzina.....	79
Tabela 22 Cele Obszaru problemowego: Osoby niepełnosprawne i osoby starsze.....	85
Tabela 23 Cele Obszaru problemowego: Problemy Społeczne (bezrobocie, ubóstwo, bezdomność) ...	90
Tabela 24 Cele Obszaru problemowego: Uzależnienia	95
Tabela 25 Cele Obszaru problemowego: Pomoc w rozwiązywaniu sytuacji problemowych.....	98

Spis wykresów

Wykres 1 Poziom zadowolenia z poszczególnych aspektów życia mieszkańców	22
Wykres 2 Największe problemy społeczne występujące w Gminie wg respondentów (przy trzech możliwych odpowiedziach).....	24
Wykres 3 Osoby najbardziej zagrożone problemem uzależnień w Gminie według respondentów	24
Wykres 4 Czy oferta pomocy osobom uzależnionym (konsultacyjna, terapeutyczna, lecznicza) realizowana w gminie jest wystarczająca?	25
Wykres 5 Czy oferta pomocy osobom starszym (opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze) jest wystarczająca?	25

Wykres 6 Czy osoby niepełnosprawne są akceptowane w środowisku lokalnym?	26
Wykres 7 Czy oferta pomocy osobom niepełnosprawnym (m.in. dostęp do placówek rehabilitacyjnych) jest wystarczająca?	26
Wykres 8 Czy według Pani/Pana oceny w rodzinach zamieszkujących na terenie Gminy istnieje zjawisko przemocy?.....	27
Wykres 9 Czy na terenie Gminy istnieje duży problem chorób psychicznych?	27
Wykres 10 Jakie problemy społeczne najczęściej dotyczą osoby niepełnosprawne w Państwa Gminie? Maksymalnie 3 odpowiedzi).....	28
Wykres 11 Czy Pana/Pani zdaniem łatwo jest znaleźć pracę na terenie Gminy?	28
Wykres 12 Czy pomoc Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie jest wystarczająca?	29
Wykres 13 Jaka formę wsparcia przede wszystkim powinien oferować Ośrodek Pomocy społecznej? (maksymalnie 3 odpowiedzi).....	29
Wykres 14 Jak Państwo oceniają pracę pracowników socjalnych w Gminie?	30
Wykres 15 Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców w latach 2015 – 2020 dla Gminy Świnice Warckie, powiatu łęczyckiego, województwa łódzkiego oraz Polski.....	34
Wykres 16 Wskaźnik obciążenia demograficznego: współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w latach 2015 – 2020 dla Gminy Świnice Warckie, powiatu łęczyckiego, województwa łódzkiego oraz Polski (dane w %)	36
Wykres 17 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2015-2020 w gminie Świnice Warckie	41
Wykres 18 Współczynnik skolaryzacji brutto na przestrzeni lat 2015-2020 w gminie Świnice Warckie	46
Wykres 19 Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w latach 2018-2020 na terenie Gminy Świnice Warckie	57
Wykres 20 Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2018-2020 na terenie Gminy Świnice Warckie	58
Wykres 21 Piramida wieku mieszkańców Gminy Świnice Warckie w 2020 r.	63

Spis fotografii

Zdjęcie 1 Gminny Ośrodek Kultury w Świnicach Warckich.....	49
Zdjęcie 2 Boisko w Świnicach Warckich	51

Wykaz map

Mapa 1 Położenie Gminy Świnice Warckie	16
Mapa 2 Odległość Gminy od ośrodków miejskich	16
Mapa 3 Układ drogowy gminy Świnice Warckie	44